

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE GRUDE

2024.

Broj: 01-02-07-11-2-3525-7/24

Sarajevo, rujan 2025.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II.	REZIME DANIH PREPORUKA	5
III.	KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU	7
IV.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE.....	13
5.1	Izrada i donošenje proračuna i plana poslovanja.....	13
5.2	Izveščivanje	14
6.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	15
6.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA	15
6.1.1	Prihodi i primici	15
6.1.1.1	Prihodi od poreza	15
6.1.1.2	Neporezni prihodi	15
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije	16
6.1.1.4	Primici od prodaje stalnih sredstava	17
6.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje.....	17
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	18
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	19
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	20
6.1.2.4	Kapitalni transferi	23
6.1.2.5	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	23
6.1.2.6	Izdaci za otplatu dugova	24
6.1.3	Finacijski rezultat.....	24
6.2	BILANCA STANJA.....	25
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	25
6.2.2	Stalna sredstva	25
6.2.3	Kratkoročne obveze i razgraničenja.....	26
6.2.4	Dugoročne obveze i razgraničenja	27
6.2.5	Popis imovine i obveza	28
6.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA	28
7.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA	29
8.	JAVNE NABAVE	29
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	31
V.	PRIVICI	32
1.	GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	32
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	32

I. IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA

Izvješće nezavisnog revizora daje se na temelju provedene financijske revizije, koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i reviziju usuglašenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Općine Grude (u daljnjem tekstu: Općina)**, koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2024. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, financijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, financijski položaj Općine na 31. 12. 2024. godine, novčane tijekove i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. **Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima manje je iskazan za 310.940 KM jer su sredstva zaštite i spašavanja iz 2024. godine u iznosu od 173.459 KM, a iz ranijeg razdoblja u iznosu od 137.481 KM, priznata kao prihod tih razdoblja, iako nisu utrošena. Navedeno nije sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenih politika za korisnike proračuna Općine (točke 6.1.1.2 i 6.1.3 Izvješća);**
2. **Ne mogu se potvrditi pojedinačna stanja i struktura stalnih sredstava iskazanih u financijskim izvješćima jer Općina i Fond nisu uspostavili knjigu kapitalne imovine. Općina nema podatke o strukturi cesta i mostova ukupne vrijednosti 8.212.479 KM jer su iskazani u jednom iznosu. Navedeno nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 6.2.2 Izvješća);**
3. **Odlukom o povjeravanju javnih poslova aktivnosti vođenja evidencije o naplaćenju komunalnoj naknadi ustupljene su Javnoj ustanovi za komunalnu djelatnost „Vrilo“, dok se ova naknada uplaćuje na depozitni račun Općine. Potraživanja za komunalnu naknadu, koja prema evidenciji JU „Vrilo“ iznose 43.895 KM, ne evidentiraju se u Glavnu knjigu Općine, zbog čega su kratkoročna potraživanja manje iskazana za navedeni iznos (točka 6.2.1 Izvješća).**

Reviziju financijskih izvješća obavili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Upravljanje kvalitetom za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi financijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi financijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Nezavisni smo od Općine sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti shodno tim zahtjevima.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 17/25). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri razine objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Načelnik je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili pogreške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške, kao i izdati izvješće nezavisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao dio revizije, shodno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Općine;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Negativno mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvješća **Općine Grude za 2024. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Temelj za negativno mišljenje*, aktivnosti, financijske transakcije i informacije Općine za 2024. godinu nisu sukladne, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. **Riznični način poslovanja nije uspostavljen jer JU Centar za socijalni rad kao proračunski korisnik i dalje ima otvoren transakcijski račun, te se njegove transakcije ne evidentiraju u Glavnoj knjizi Riznice. Navedeno nije sukladno Zakonu o riznici u FBiH (točka 4. Izvješća);**
2. **Proračun ne sadrži posebni dio, rashodi i izdaci nisu planirani prema izvorima financiranja, nije planirano pokriće akumuliranog deficita, koji je na kraju obračunskog razdoblja iskazan u iznosu od 6.630.032 KM. Stvoreni su rashodi i izdaci u iznosu od 99.565 KM iznad utvrđenih u Proračunu za te namjene i nisu poduzete mjere s ciljem njegovog uravnoteženja. Nisu poštovani prioriteti izvršavanja Proračuna jer nisu vršene otplate duga. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o proračunima FBiH i Odluci o izvršavanju Proračuna Općine za 2024. godinu (točke 5.1, 6.1.2 i 6.2.4 Izvješća);**
3. **Raspodjela tekućih transfera u iznosu od 423.391 KM i kapitalnih transfera u iznosu od 594.993 KM izvršena je temeljem zahtjeva korisnika, a ne na temelju prethodno utvrđenih programa i kriterija, kako je to Odlukom o izvršavanju proračuna za 2024. godinu predviđeno (točke 6.1.2.3 i 6.1.2.4 Izvješća);**
4. **Nije proveden cjelovit popis stalnih sredstava, potraživanja i obveza, niti je izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (točka 6.2.5 Izvješća);**
5. **Nabave u iznosu od 333.779 KM izvršene su bez provedene procedure i zaključenih ugovora, dok za nabave u iznosu od 51.306 KM nije proveden postupak odgovarajućeg vrijednosnog razreda. Navedeno nije sukladno Zakonu o javnim nabavama (točka 8. Izvješća).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Upravljanje kvalitetom za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Općine sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti shodno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše negativno mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju financijskih izvješća, načelnik je odgovoran osigurati da aktivnosti, financijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osigurao namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Općine, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 23. 9. 2025. godine

ZAMJENICA GENERALNOG REVIZORA

Nina Džidić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Mirza Kudić, s. r.

II. REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/ TOČKA
1.*	Poduzeti aktivnosti kako bi se JU Centar za socijalni rad uključio u riznični način poslovanja, sukladno Zakonu o riznici u FBiH.	4.
2.*	Donijeti nedostajuće unutarnje akte i sačiniti plan razvoja financijskog upravljanja i kontrole, s ciljem uspostavljanja sustava unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
3.	Uspostaviti jedinicu za unutarnju reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
4.*	Donijeti plan integriteta, te provoditi planirane i aktivnosti definirane Akcijskim planom za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Županije.	4.
5.*	Rashode i izdatke planirati na odgovarajućim pozicijama kontnog plana i prema izvorima financiranja, a odlukom o izvršavanju proračuna definirati način realizacije rashoda, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.	5.1.
6.*	Proračunom planirati pokriće akumuliranog deficita, te poduzimati mjere uravnoteženja Proračuna, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.	5.1.
7.*	Analizu iskaza, kao dio Godišnjeg financijskog izvješća, sačinjavati sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.	6.
8.*	Namjenske prihode priznavati u visini u kojoj su utrošeni, a njihov neutrošeni dio prije godišnjeg obračuna preknjižiti na poziciju kratkoročnih vremenskih razgraničenja, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike Općine.	6.1.1.2.
9.	Rashode i izdatke stvarati i odobravati samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu proračuna, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Odluci o izvršenju proračuna.	6.1.2.
10.*	Tekuće i kapitalne transfere realizirati po prethodno utvrđenim programima i kriterijima, kako je to predviđeno Odlukom o izvršavanju proračuna.	6.1.2.3.
11.*	Inicirati donošenje izmjena Odluke o komunalnoj naknadi sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu, te uspostaviti evidencije potraživanja komunalne nakade u glavnoj i pomoćnim knjigama riznice.	6.2.1.
12.*	Uspostaviti knjigu kapitalne imovine, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	6.2.2.
13.	Kratkoročne tekuće obveze knjigovodstveno evidentirati na odgovarajućim pozicijama kontnog plana koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	6.2.3.
14.*	Obveze za otplatu dugova izmirivati sukladno definiranim prioritetima u Odluci o izvršavanju proračuna, te dospjele obveze po kreditu iskazivati na odgovarajućim pozicijama kratkoročnih tekućih obveza, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	6.2.4.

15.*	Popisom utvrditi stvarno stanje imovine i potraživanja, te izvršiti usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.5.
16.	Izvešće o novčanom tijeku sačinjavati sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.	6.3.
17.	Uvjetne obveze temeljem sudskih sporova evidentirati u izvanbilančnoj evidenciji, sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	7.
18.*	Nabave vršiti nakon zaključenih ugovora s odabranim dobavljačima, uz primjenu odgovarajućeg postupka, sukladno Zakonu o javnim nabavama.	8.

* nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja (14)

III. KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- Proračun Općine Grude za 2024. godinu;
- Odluka o izvršavanju Proračuna Općine Grude za 2024. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
- Statut Općine Grude;
- Zakon o riznici u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj, članci 3., 27., 36. i 42.;
- Zakon o namještenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj, članci 3., 30. i 34.;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, članci 57-63.;
- Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće državnih službenika i namještenika jedinstvenog tijela uprave i službi za upravu Općine Grude;
- Zakon o porezu na dohodak članak 10.;
- Zakon o doprinosima članak 11.;
- Zakon o komunalnom gospodarstvu u Županiji Zapadnohercegovačkoj članci 6., 24 – 27.;
- Zakon o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH, članci 14 – 17.;
- Zakon o javnim nabavama;
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Grude je jedinica lokalne samouprave u sastavu Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Županija), a njene nadležnosti utvrđene su Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH² i Statutom Općine Grude.

Tijela Općine su Općinsko vijeće (u daljnjem tekstu: Vijeće) i općinski načelnik. Vijeće je zastupničko tijelo građana Općine i ima 25 vijećnika. Poslovníkom Vijeća reguliran je njegov način rada i druga značajna pitanja. Općinski načelnik je nositelj izvršne vlasti Općine, koji je predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, sukladno Izbornom zakonu BiH.

Predsjedavajući Vijeća je Martin Kondža, imenovan na konstituirajućoj sjednici Vijeća 27. 10. 2024. godine, a do tada je predsjedavala Nives Tomas.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu sistematizirano je 79 radnih mjesta, a na 31. 12. 2024. godine bilo je 63 zaposlenih.

Funkciju načelnika obavlja Ljubo Grizelj, kojem je ovo četvrti uzastopni mandat.

Sjedište Općine je u Ulici fra Gabre Grubišića 4.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Općine Grude za 2024. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je izraziti mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, s prekidima u razdoblju od prosinca 2024. do srpnja 2025. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je financijsku reviziju Općine za 2020. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o financijskim izvješćima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvješću su dane preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Općina nije postupila sukladno članku 16. 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o poduzetim radnjama s ciljem prevladavanja nepravilnosti identificiranih u revizijskom izvješću.

² „Sl. novine FBiH“, br. 49/06 i 51/09

Uvidom u poduzete aktivnosti i analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke	
1.	Donesen je Registar proračunskih korisnika shodno Zakonu o proračunima u FBiH.
2.	Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena nadležnom ministarstvu financija, sukladno s odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.
3.	Odluka Općinskog vijeća, kao i propisi kojima su uređene plaće i naknade troškova zaposlenih u tijelu uprave Općine usuglašene su s odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH. ³
4.	Definirani su međusobni odnosi između Općine i JU Vrilo po pitanju povjerenih poslova i svi javni prihodi se uplaćuju na depozitni račun, sukladno s odredbama Zakona o riznici u FBiH.
5.	Obveze po temelju doprinosa na plaće i iz plaća, te poreza na dohodak, uplaćuju se uz isplatu plaća, sukladno s odredbama Zakona o doprinosima i Zakona o porezu na dohodak.
Djelomično realizirane preporuke	
1.	Poduzete su određene aktivnosti na uspostavljanju sustava unutarnjih kontrola, izrađena je Mapa poslovnih procesa i utvrđen Registar rizika, ali Općina još nije u cijelosti uspostavila funkcionalan sustav financijskog upravljanja i kontrole koji je zasnovan na COSO modelu sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH u dijelu donošenja nedostajućih internih akata.
2.	Donesene su Računovodstvene politike za korisnike proračuna Općine i Pravilnik o korištenju službenih vozila, ali još uvijek nisu donijeti pravilnici kojima se uređuje korištenje reprezentacije i putnih troškova.
3.	Općina je donijela dokument okvirnog proračuna. Međutim, i dalje se proračunom ne planira pokriće ostvarenog deficita, a rashodi i obveze se stvaraju preko iznosa koji su Proračunom odobreni za te namjene.
4.	Prati se dospelost potraživanja i po isteku dospelosti preknjižavaju se na sumnjiva i sporna. Međutim, potraživanja po osnovu komunalne naknade i dalje se ne evidentiraju u Glavnoj knjizi Općine.
5.	Stalna sredstva se evidentiraju u Glavnu knjigu i vrši se povećanje vrijednosti stalnih sredstava za iznos izvršenih nabava, ali određena stalna sredstva su iskazana u zbirnom iznosu i Općina nema podatke o njihovoj strukturi.
6.	Kreditna zaduženja evidentirana su u Glavnoj knjizi, na pozicijama propisanim Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH, međutim dospjeli anuiteti se ne preknjižavaju na poziciju kratkoročnih obveza.
7.	Donesena je nova Odluka o komunalnoj naknadi kojom je propisano je da se komunalna naknada uplaćuje na depozitni račun Općine, ali rješenja o komunalnoj naknadi i dalje ne izdaje nadležna služba.
8.	Prati se realizacija zaključenih ugovora, ali određene nabave su izvršene bez primjene odredbi Zakona o javnim nabavama.

³ Preporuka nije ponovljena budući su u 2025. godini usuglašeni spomenuti akti.

Nerealizirane preporuke	
1.	Okončati aktivnosti na uspostavljanju rizničnog načina poslovanja shodno Zakonu o riznici u FBiH.
2.	Usvojiti Plan integriteta i poduzeti daljnje aktivnosti na provođenju mjera koje sadrži.
3.	Planiranje i knjigovodstveno evidentiranje rashoda i izdataka vršiti na pozicijama predviđenim kontnim okvirom propisanim Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
4.	Analizu iskaza, kao dio Godišnjeg financijskog izvješća sačinjavati u skladu sa Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.
5.	Uspostaviti evidencije namjenskih prihoda i njihovog utroška, a neutrošena namjenska sredstva iskazivati na poziciji razgraničenih prihoda i prenijeti ih u proračun naredne godine, shodno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.
6.	Odlukom o izvršenju Proračuna Općine utvrditi način raspodjele sredstava tekućih transfera, kriterije za odabir korisnika sredstava i propisati namjenu njihovog korištenja, te putem javnog poziva i mjerljivih kriterija vršiti raspodjelu sredstava.
7.	Uspostaviti pomoćnu evidenciju stalnih sredstava, odnosno evidenciju o materijalnoj imovini, shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
8.	Godišnji popis imovine, obveza i potraživanja vršiti sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
Preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja	
1.	U revidiranoj godini nije bilo pozajmica namjenskih sredstava, zbog čega nije vršena ocjena preporuke da se pozajmice u definiranom roku vrate na podračun.

Nakon izvršene revizije za 2024. godinu dano je ukupno 18 preporuka, od čega je pet novih i 13 preporuka koje su već dane u Izvješću o financijskoj reviziji za 2020. godinu (osam nerealiziranih, osam djelomično realiziranih).⁴

Postupanje po Pismu menadžmentu

U tijeku obavljene prethodne revizije konstatirali smo da postoje određene slabosti sustava unutarnjih kontrola, koje mogu utjecati na financijska izvješća i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih financijskih izvješća za 2024. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvješću o financijskoj reviziji za 2024. godinu.

⁴ Šest preporuka spojeno je u tri (dvije preporuke koje se odnose na uspostavljanje sistema unutarnjih kontrola i donošenje unutarnjih akata, dvije preporuke koje se odnose na stalna sredstva i uspostavljanje knjige kapitalne imovine i dvije preporuke koje se odnose na izmjenu Odluke o komunalnoj naknadi i evidentiranje potraživanja).

U pismu menadžmentu dano je deset preporuka, od kojih su dvije implementirane do dana sačinjavanja izvješća o financijskoj reviziji, jedna je djelomično implementirana, dok za sedam preporuka nisu poduzete aktivnosti.

Implementacijom malog broja preporuka rukovodstvo nije pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sustava unutarnjih kontrola.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je osigurati razumno uvjerenje da Općina u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju sukladno važećoj regulativi.

Financijsko upravljanje i kontrola

Financijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sustav unutarnjih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovoditelji korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva proračunska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se donošenjem unutarnjih propisa i akata, prema važećoj regulativi.

Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,⁵ Pravilnik o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁶ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁷ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola temeljem COSO modela.

Načelnik je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola, sukladno propisima koji to reguliraju, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog financijskog upravljanja i kontrola.

Općina je 24. 4. 2023. godine donijela registar proračunskih korisnika, kojim su proračunskim korisnicima imenovani Općinsko vijeće, Općina Grude – općinski načelnik, Općinsko pravobraniteljstvo i JU Centar za socijalni rad. Općina je osnivač JU „Vrilo“, Edukacijsko-rehabilitacijskog centra „Ivan Pavao II“, JU „Kulturni dom Anton Branko Šimić“ i Dječjeg vrtića „Grude“. Navedene ustanove se i dalje financiraju putem transfera, a nije izvršeno preispitivanje ispunjenosti uvjeta za njihov upis u registar proračunskih korisnika.

Iako je JU Centar za socijalni rad Registrom utvrđen kao proračunski korisnik, evidencije transakcija i poslovnih aktivnosti, prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, te stanja imovine, obveza, potraživanja i izvora sredstava i dalje se ne vrše u okviru Glavne knjige riznice. Također, on i dalje ima otvoren transakcijski račun i sredstva za rad Općina ovoj Ustanovi doznachava putem transfera. Zbog navedenog financijske transakcije Centra za socijalni rad nisu iskazane u Glavnoj knjizi a isplate i uplate se ne vrše putem Jedinstvenog računa riznice. Zbog navedenog, Općina nije okončala aktivnosti na uspostavljanju rizničnog načina poslovanja sukladno Zakonu o riznici u FBiH. Napominjemo da je Vijeće 2017. godine donijelo Odluku kojom se načelnik ovlašćuje za pokretanje aktivnosti za uvođenje rizničnog načina poslovanja.

Načelnik je 18. 7. 2023. godine donio Računovodstvene politike za korisnike proračuna Općine Grude, koje su usuglašene s Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i Riznicu.

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu općinskog tijela uprave definirane su unutarnje ustrojbene jedinice, njihov djelokrug rada, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje ustrojbenim jedinicama, suradnja u izvršavanju poslova, radni odnosi, stegovna odgovornost i drugo. Utemeljene su sljedeće službe: Služba za gospodarstvo, financije, inspekcijske poslove i civilnu zaštitu; Služba za opću upravu, branitelje iz Domovinskog rata i društvene djelatnosti; Služba za prostorno uređenje, imovinsko-pravne i katastarske poslove i Kabinet načelnika.

Imenovan je koordinator za financijsko upravljanje i kontrolu i utvrđen je registar poslovnih procesa. Uspostavljen je registar rizika i donijeta strategija upravljanja rizicima. Izvršeno je ažuriranje rizika, a u 2025. godini su registar poslovnih procesa i registar rizika unijeti u aplikaciju PIFC.

Općina nije donijela pravilnik o vlastitim prihodima, pravilnik o reprezentaciji, kao i pravilnik o korištenju mobilnih telefona.

Općina nije sačinila plan za razvoj financijskog upravljanja i kontrole za 2024. godinu, zbog čega ni izvještaj o realizaciji ovog plana nije sačinjen.

Riznični način poslovanja još uvijek nije uspostavljen, jer JU Centar za socijalni rad kao proračunski korisnik i dalje ima otvoren transakcijski račun, te njegove financijske transakcije nisu evidentirane u Glavnoj knjizi. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o riznici u FBiH.

Iako je Općina poduzela značajne aktivnosti, revizijom je utvrđeno da nije u cijelosti uspostavila sustav unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH u dijelu donošenja nedostajućih internih akata i sačinjavanja plana razvoja financijskog upravljanja i kontrole.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu financija Županije sukladno članku 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- **poduzeti aktivnosti kako bi se JU Centar za socijalni rad uključio u riznični način poslovanja, sukladno Zakonu o riznici u FBiH;**
- **donijeti nedostajuće unutarnje akte i sačiniti plan razvoja financijskog upravljanja i kontrole, s ciljem uspostavljanja sustava unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

Unutarnja revizija

Zakonom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru⁸ u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH⁹ utvrđene su jedinice lokalne samouprave koje su dužne uspostaviti jedinice unutarnje revizije i propisani kriteriji na temelju kojih se definira obveza organizacije javnog sektora za uspostavu jedinice za unutarnju reviziju kao osnovne organizacijske jedinice.

Člankom 3. Pravilnika propisani su kriteriji za uspostavu jedinice za unutarnju reviziju a oni se smatraju ispunjenim ako je zadovoljen jedan od propisanih (broj zaposlenih veći od 200, ukupni godišnji proračun veći od 10.000.000 KM, razina izvršenih transakcija ili ostvarenih prihoda od djelatnosti premašuje 15.000.000 KM i postojanje rizika, koji predstavlja vjerojatnoću nastanka događaja, koji može utjecati na ostvarenje postavljenih ciljeva). S obzirom na to da su proračuni Općine za 2023. i 2024. godinu veći od 10 miliona KM, te da su Dokumentom okvirnog proračuna za period 2024. – 2026. planirani proračuni veći od navedenog iznosa, Općina je u obvezi uspostaviti jedinicu za unutarnju reviziju kao temeljnu organizacijsku jedinicu.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Općina nije uspostavila jedinicu za unutarnju reviziju kao osnovnu organizacijsku jedinicu. Navedeno ima veći značaj uvažavajući odredbe Pravilnika o kriterijima za uspostavu jedinice za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH kojim je utvrđeno da je jedinica za unutarnju reviziju Općine nadležna i za ostale pravne osobe u kojima većinski udjel ima Općina, a koja ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za unutarnju reviziju iz ovog Pravilnika.

Preporuka:

- **uspostaviti jedinicu za unutarnju reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Strategijom Županije za borbu protiv korupcije za razdoblje od 2022. do 2024. godine i Akcijskim planom za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije za razdoblje od 2022. do 2024. godine, koje je Vlada Županije donijela 21. 7. 2022. godine, definirane su obveze jedinica lokalne samouprave. Između ostalog, utvrđena je obveza imenovanja kontakt osobe i sačinjavanje planova i programa obuke imenovanog koordinатора za borbu protiv korupcije, provedba antikorupcijske kampanje i uspostava mehanizama za prijavu korupcije u jedinicama lokalne samouprave.

Načelnik je 19. 3. 2024. godine donio Rješenje o imenovanju kontakt-osobe za prevenciju korupcije. Općina nije donijela plan integriteta, niti provodila ostale aktivnosti definirane Akcijskim planom za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Županije za razdoblje od 2022. do 2024. godine.

Preporuka:

- **donijeti plan integriteta, te provoditi planirane i aktivnosti definirane Akcijskim planom za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Županije.**

5. PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE

5.1 Izrada i donošenje proračuna i plana poslovanja

Proračun Općine za 2024. godinu (u daljnjem tekstu: Proračun) usvojilo je Vijeće 19. 12. 2023. u iznosu od 13.429.500 KM. Izmjenama i dopunama od 11. 12. 2024. usvojen je Proračun u iznosu od 15.661.000 KM.

Izmjenama i dopunama Proračuna planirani su sljedeći prihodi i primici: prihodi od poreza 6.340.560 KM, tekući transferi i donacije 5.266.226 KM, neporezni prihodi 3.504.214 KM i primici od prodaje stalnih sredstava 550.000 KM.

Planirani su rashodi i izdaci: izdaci za nabavu stalnih sredstava 5.392.926 KM, tekući transferi i drugi tekući rashodi 4.731.508 KM, plaće i naknade troškova zaposlenih 2.409.992 KM, izdaci za materijal, sitan inventar i usluge 1.854.500 KM, kapitalni transferi 662.665 KM, izdaci za otplatu dugova 321.930 KM, doprinosi poslodavca 210.000 KM, izdaci za kamate 53.588 KM i tekuća pričuva 23.891 KM.

Revizijom je utvrđeno da prilikom izrade proračuna nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o proračunima u FBiH:

- Služba za financije nije sačinila proračunske instrukcije broj 1. o načinu i elementima izrade dokumenta okvirnog proračuna, niti instrukciju broj 2. tako da Dokument okvirnog proračuna za 2024. – 2026. godinu i Proračun za 2024. godinu nisu sačinjeni temeljem prijedloga prioriteta proračunskih korisnika;

- Dokumentom okvirnog proračuna za razdoblje 2024. – 2026. godine, kao i Proračunom za 2024. godinu nije planirano pokriće akumuliranog deficita;¹⁰
- Proračun se sastoji samo od općeg dijela i ne sadrži posebni dio koji predstavlja plan rashoda i izdataka proračunskih korisnika;
- Rashodi i izdaci Proračunom nisu planirani prema izvorima financiranja;
- Izdaci za izradu projektne dokumentacije planirani su i iskazani na poziciji kapitalnih transfera, a ne na poziciji izdataka za nabavu stalnih sredstva, a transferi za sport i kulturu planirani su Proračunom na poziciji transfera nižim razinama vlasti, što ima za posljedicu da financijska izvješća ne daju točan prikaz ovih rashoda i izdataka po vrstama;
- Nije imenovan odbor za likvidnost i nisu sačinjavani planovi novčanih tijekova, koji predstavljaju projekciju priljeva i odljeva novčanih sredstava i nisu sačinjavani mjesečni i tromjesečni operativni planovi, koji predstavljaju maksimalne iznose do kojih se mogu stvarati rashodi i izdaci u danom vremenskom okviru, što nije sukladno člancima 53. i 63. Zakona o proračunima u FBiH;
- Nisu poduzete mjere za uravnoteženje proračuna uslijed manjeg ostvarenja prihoda u odnosu na plan, te je ostvaren negativan financijski rezultat (2.113.701 KM) i iskazan značajan neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (6.630.032 KM);
- Odlukom o izvršenju proračuna nije jasno definiran način izvršavanja određenih rashoda (transferi, plaće i naknade). Također, Odlukom nisu utvrđeni ni osnovica i bod za obračun plaće.

Proračun ne sadrži posebni dio, rashodi i izdaci nisu planirani prema izvorima financiranja, određeni nisu planirani na odgovarajućim pozicijama kontnog plana i nije planirano pokriće akumuliranog deficita, koji je na kraju obračunskog razdoblja iskazan u iznosu od 6.630.032 KM. Stvoreni su rashodi i izdaci u iznosu od 99.565 KM iznad utvrđenih u Proračunu za te namjene i nisu poduzete mjere s ciljem njegovog uravnoteženja. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o proračunima FBiH i Odluci o izvršavanju Proračuna Općine za 2024. godinu.

Općina nije usvojila strategiju razvoja, a posljednja donesena odnosila se na razdoblje do 2015. godine. Program rada načelnika za 2024. godinu je Vijeće usvojilo 14. 3. 2024. godine.

Preporuke:

- *rashode i izdatke planirati na odgovarajućim pozicijama kontnog plana i prema izvorima financiranja, a odlukom o izvršavanju proračuna definirati način realizacije rashoda, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH;*
- *proračunom planirati pokriće akumuliranog deficita, te poduzimati mjere uravnoteženja Proračuna, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.*

5.2 Izvješćivanje

Vijeće je 28. 3. 2025. usvojilo Izvješće o izvršavanju Proračuna Općine Grude za 2024. godinu i Izvješće o radu Općinskog načelnika za 2024. godinu.

¹⁰ Koji je na 31. 12. 2023. godine iskazan u iznosu od 3.460.304 KM

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Općina je sačinila Godišnja financijska izvješća za 2024. i dostavila ih nadležnim organima i institucijama, sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analiza iskaza – tekstualni dio ne sadrži obrazloženje odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, niti analizu potraživanja i obveza sukladno člancima 31. i 32. Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Zbog navedenog ne možemo potvrditi da sačinjena analiza iskaza u potpunosti obrazlaže izvršenje proračuna na način propisan Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.¹¹

Preporuka:

- **analizu iskaza, kao dio Godišnjeg financijskog izvješća, sačinjavati sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.**

6.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjim izvješću o izvršavanju Proračuna iskazani su ukupni prihodi i primici u iznosu od 13.498.080 KM. Najveće odstupanje izvršenja u odnosu na iznos planiran Proračunom (1.297.276 KM), odnosi se na primljene transfere, koji su planirani u iznosu od 5.266.226 KM a realizirani 3.968.950 KM.

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza (6.065.959 KM) u najvećoj mjeri odnose se na: neizravne poreze (2.909.209 KM), porez na dohodak (2.848.208 KM) i porez na imovinu (305.403 KM). Porezni prihodi se u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH doznacavaju na depozitni račun Općine.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi (3.186.355 KM) najvećim djelom odnose se na prihode od pružanja javnih usluga (1.177.242 KM), komunalne naknade i pristojbe (766.970 KM), ostale proračunske naknade i pristojbe (585.980 KM), naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima (474.976 KM), prihode od nefinancijskih javnih poduzeća i financijskih institucija (98.229 KM), administrativne pristojbe (65.230 KM) i drugo.

Prihodi od pružanja javnih usluga iskazani su u iznosu 1.177.242 KM, a najvećim dijelom predstavljaju prihode od carinskog terminala (1.064.330 KM – detaljnije u tački 6.1.2.2), prihode od Avanturističkog parka Peć Mlini (40.219 KM) i prihode osnovnih škola temeljem produženog boravka (32.123 KM).

Ostale proračunske naknade i pristojbe iskazane su u iznosu 585.980 KM, a odnose se na naknadu od Hidroelektrane Peć Mlini (541.625 KM), naknadu za šume (22.785 KM) i naknadu za tehnički pregled građevina (21.570 KM). Naknade od Hidroelektrane Peć Mlini uplaćuje EP HZHB temeljem Zakona o izdavanju i usmjeravanju dijela prihoda poduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacijskih objekata za proizvedenu električnu energiju, kojim je propisana obveza uplate dijela prihoda jedinicama lokalne samouprave na čijem području se nalazi ti energetske objekti. Spomenutim Zakonom ovaj prihod nije definiran kao namjenski, a kontrolu naplate ovog prihoda provodi Regulatorna komisija za energiju u FBiH (FERK).

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14

Komunalne naknade i pristojbe iskazane su u iznosu od 766.970 KM, a odnose se na komunalnu naknadu (527.520 KM) i naknadu za istaknutu tvrtku (239.450 KM). Ovi prihodi priznati su kada su uplaćeni i raspoloživi za korištenje.

Naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima iskazane su u iznosu od 474.976 KM, a odnose se na naknadu za ceste (212.876 KM), naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda (199.929 KM) i naknade za vršenje usluga premjera i katastra (62.171 KM).

Prihodi od nefinancijskih javnih poduzeće i finansijskih institucija najvećim dijelom odnose se na prihod od zakupnina (59.307 KM) i prihode od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa (38.922 KM).

Administrativne pristojbe iskazane su u iznosu od 65.230 KM, a odnose se na općinske administrativne pristojbe (60.180 KM) i pristojbe za vjenčanja (5.050 KM).

Zakonom o proračunima u FBiH utvrđeno je da se neutrošena namjenska sredstva na kraju godine prenose u proračun naredne godine. Računovodstvenim politikama za korisnike proračuna Općine utvrđeno je da se namjenski prihodi priznaju u visini u kojoj su utrošeni, te da se njihov neutrošeni dio prije godišnjeg obračuna preknjižava sa prihoda na poziciju kratkoročnih razgraničenja.

Prihod od naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda za 2024. godinu, kao namjenski prihod, više je iskazan za 173.459 KM, s obzirom **na to da prikupljena, a neutrošena sredstva nisu na kraju godine u navedenom iznosu proknjižena na poziciju razgraničenih prihoda, zbog čega su prihodi i finansijski rezultat više iskazani za ovaj iznos. Također, i u prethodnim razdobljima prihodi po ovom temelju su priznati u iznosu od najmanje 137.481 KM iako nisu utrošeni. Zbog navedenog, neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (akumulirani deficit) na datum bilance manje je iskazan za najmanje 310.940 KM. Navedeno nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike Općine.**

Preporuka:

- ***namjenske prihode priznavati u visini u kojoj su utrošeni, a njihov neutrošeni dio prije godišnjeg obračuna preknjižiti na poziciju kratkoročnih vremenskih razgraničenja, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike Općine.***

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 3.968.950 KM, a odnose se na kapitalne transfere od ostalih razina vlasti (3.096.200 KM), kapitalne transfere od inozemnih vlada (459.620 KM), transfere od ostalih razina vlasti (406.030 KM) i donacije (7.100 KM).

Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti iskazani su u iznosu 3.096.200 KM, a odnose se na transfere od FBiH (2.147.322 KM) i transfere od Županije (948.878 KM).

Kapitalni transferi od Federacije BiH odnose se na transfer Federalnog ministarstva financija 530.000 KM za izgradnju Vatrogasnog doma i poslovne zgrade doznačene 2023. godine i 360.000 KM za rekonstrukciju lokalne ceste Tihaljina – Cerov Dolac iz 2024. godine, Federalnog ministarstva prometa i komunikacija 416.322 KM za sanaciju lokalnih i nerazvrstanih cesta i 400.000 KM za sanaciju cesta, Federalnog ministarstva prostornog uređenja 170.000 KM za zaštitu javnih objekata od bujičnih voda u MZ Sovići, 160.000 KM za odvodnju i uređenje partera Edukacijsko-rehabilitacijskog centra i Fonda za zaštitu okoliša FBiH 111.000 KM za izgradnju kanalizacije u ulici S. S. Kranjčevića.

Kapitalni transferi od Županije odnose se na doznačena sredstva Vlade Županije 180.000 KM za infrastrukturne projekte, 151.736 KM za rekonstrukciju vodovoda u Ružićima, 150.262 KM za rekonstrukciju transportnog vodovoda Komadinovići – Biljuge, 117.998 KM za rekonstrukciju partera OŠ Sovići, 80.004 KM rekonstrukciju ulice fra G. Grubišić, Ministarstva gospodarstva 160.000 KM za izgradnju kolektora i fekalne kanalizacije u ulici S. S. Kranjčevića, pripadajući iznos sredstava vodnih naknada nakon izvršene raspodjele 58.878 KM, JU Ceste ZHŽ 30.000 KM za sanaciju cesta i Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i sporta 20.000 KM za nabavu sportske opreme školama.

Kapitalni transferi od inozemnih vlada iskazani su u iznosu 459.620 KM, a odnose se na doznačena sredstva od Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan RH za Projekt „Integriran i funkcionalan općinski centar“ 195.583 KM i Projekt „Završno uređenje edukacijsko-rehabilitacijskog centra“ 176.025 KM, Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine Republike Hrvatske 88.012 KM za sufinanciranje Projekta „Put za opstanak“.

Primljeni transferi od ostalih razina vlasti (406.030 KM) odnose se na potpore od Županije 305.800 KM, od FBiH 65.020 KM, Federalnog zavoda za zapošljavanje 22.120 KM i Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije 13.090 KM.

Potpore od Županije odnose se na doznake Vlade 265.800 KM za sufinanciranje prijevoza učenika i 11.399 KM za prijevoz učenika u Vukovar, te doznake od Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta 20.601 KM za nabavu opreme OŠ Ruđer Bošković i 8.000 KM za nabavu sportske opreme SŠ A. B. Šimić.

Potpore od FBiH odnose se na doznačena sredstva za cijepanja parcela sukladno „Elaboratu izvlaštenja Brza cesta Mostar Sjever – Široki Brijeg – Granica sa Republikom Hrvatskom“ sukladno tarifi naknada za katastarske usluge 55.020 KM i doznaku jednokratne financijske potpore od Ureda predsjednice FBiH u iznosu 10.000 KM za opremanje Edukacijsko-rehabilitacijskog centra za djecu i mlade sa poteškoćama u razvoju.

Uzorkom obuhvaćeni primljeni transferi i donacije su realizirani za odobrene namjene, a neutrošena sredstva su na kraju obračunskog razdoblja preknjižena na poziciju razgraničenih prihoda.

6.1.1.4 Primici od prodaje stalnih sredstava

Primici od prodaje stalnih sredstava iskazani su u iznosu 276.816 KM, a odnose se na prodaju zemljišta. Proceduru prodaje provodi nadležna Služba za prostorno uređenje, imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar, a odluke o prodaji zemljišta donosi Vijeće nakon provedene procedure javnog nadmetanja sukladno Pravilniku o postupku javnog natječaja za raspolaganje nekretninama u vlasništvu FBiH.¹²

6.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2024. iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 15.611.781 KM.

Strukturu rashoda i izdataka čine: izdaci za nabavu stalnih sredstava (5.384.807 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (4.808.105 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih (2.399.250 KM), izdaci za materijal sitan inventar i usluge (1.814.678 KM), kapitalni transferi (617.658 KM), izdaci za otplate dugova (321.930 KM), doprinosi poslodavaca i ostali doprinosi (210.369 KM) i izdaci za kamate (54.984 KM).

Zakonom o proračunima u FBiH i Odlukom o izvršavanju proračuna za 2024. godinu definirano je da se obveze na teret proračuna tekuće godine mogu preuzeti samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu proračuna. Općina se nije pridržavala ograničenja utvrđenih Proračunom, te su stvoreni rashodi i izdaci, odnosno preuzete su obveze iznad iznosa odobrenih posebnim dijelom Proračuna za te namjene od najmanje 99.565 KM i to za transfere neprofitnim organizacijama (59.900 KM), transfere pojedincima (18.328 KM), bruto plaće i naknade (12.353 KM), nabavu materijala (4.631 KM), putni troškovi (1.749 KM) i drugo.

¹² „Sl. novine FBiH,“ br. 17/14

Stvoreni su rashodi i izdaci u iznosu od 99.565 KM iznad utvrđenih u posebnom dijelu proračuna za te namjene. Pored navedenog, pri izvršavanju Proračuna nisu se poštovali prioriteti izvršavanja Proračuna jer po osnovu Podugovora o kreditu za projekt „Vodosnabdijevanje Općine Grude“ nije vršena otplata duga i kamata. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o proračunima FBiH i Odluke o izvršavanju Proračuna.

Preporuka:

- ***rashode i izdatke stvarati i odobravati samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu proračuna, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Odluci o izvršenju proračuna.***

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Izdaci za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih iskazani su u iznosu od 2.399.250 KM, od čega se na izdatke za bruto plaće i naknade plaća odnosi 2.003.515 KM, a na naknade troškova zaposlenih 395.735 KM.

Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH utvrđeno je da se osnovica za obračun plaća utvrđuje odlukom vijeća o izvršavanju proračuna za svaku proračunsku godinu, da će se pored osnovice za obračun plaća prilikom obračuna place koristiti i bod za obračun plaće. Utvrđeno je i da će načelnik osnovicu (koja ne može biti veća od osnovice utvrđene na federalnoj razini) utvrditi u dogovoru sa sindikatom. Također, prilikom utvrđivanja koeficijenata, definirano je da općine propisuju iste koeficijente za ista radna mjesta u okviru istih platnih razreda za državne službenike i namještenike, a da koeficijenti za izabrane dužnosnike, nosioce izvršnih funkcija i savjetnike u općinskim organima vlasti ne mogu biti veći od utvrđenih Zakonom.

Obračun plaća u Općini vršio se na osnovu Odluke o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika i namještenika u Jedinstvenom tijelu uprave i službi za upravu Općine Grude iz 2008. godine¹³ i Sporazuma o reguliranju visine plaće i drugih naknada koje nemaju karakter plaće u tijelu uprave Općine Grude zaključenim sa Sindikalnom organizacije općine 31. 1. 2022. godine koji je prestao da vrijedi 31. 12. 2023. godine, ali se nastavio primjenjivati i u 2024. godini.

Osnovna plaća zaposlenika se prema važećim aktima u 2024. godini utvrđivala množenjem osnovice određene Odlukom Općinskog načelnika u visini od 448,75 KM,¹⁴ boda za obračun plaće i pripadajućeg koeficijenta platnog razreda. **Revizijom je utvrđeno da koeficijenti platnih razreda državnih službenika (5,2 – 8) koji su bili u primjeni tokom 2024. godine nisu bili usuglašeni s koeficijentima propisanim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH (3,7 – 5,2), te da osnovica za obračun plaće od 448,75 KM nije usuglašena sa utvrđenom na razini FBiH (425 KM).**¹⁵ Također, osnovica za obračun plaće utvrđivala se odlukama načelnika i nije bila utvrđena Odlukom o izvršavanju proračuna.

Temeljem odluke Vijeća načelnik je 3. 2. 2025. godine donio Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika jedinstvenog općinskog tijela uprave kojim su koeficijenti za obračun plaća usuglašeni sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.

Najviša plaća (sa minulim radom) je isplaćena u iznosu od 3.286 KM, najniža u iznosu od 869 KM, a prosječna plaća je iznosila 2.2731 KM. Nije izvršeno ocjenjivanje učinka zaposlenih sukladno Zakonu o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj.¹⁶

¹³ „Sl. glasnik Općine Grude“, br. 1/08

¹⁴ Visina osnovice mijenjala se više puta tijekom godine. Od 1. 1. do 5. 2. iznosila je 407,03 KM, od 5. 2 do 9. 8. 427,38 KM i od 9. 8. do kraja godine 448,75 KM.

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12 i 20/17

¹⁶ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 16/8, 7/09, 8/12 i 8/13.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od (395.735 KM), a odnose se na: topli obrok (194.856 KM), naknade za prijevoz (91.171 KM), regres za godišnji odmor (44.200 KM), jubilarne nagrade i božićnice (26.400 KM), otpremnine zbog odlaska u mirovinu (24.630 KM), pomoć u slučaju smrti (10.276 KM) i pomoć u slučaju ostalih oboljenja (4.202 KM). Obračun i isplata naknada za 2024. godinu nisu bili uređeni Pravilnikom, a u primjeni je bio Sporazum o reguliranju visine plaće i drugih naknada koje nemaju karakter plaće u tijelu uprave, iako je njegovo važenje isteklo 2023. godine. Pravilnikom o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika jedinstvenog općinskog tijela uprave iz 2025. godine su regulirane naknade troškova zaposlenih.

Naknada za topli obrok je utvrđena u visini od 1% prosječne plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

Naknada za prijevoz na posao i sa posla, s obzirom na to da u Općini nije organiziran javni prijevoz, utvrđena je u visini od 15% cijene litra utrošenog goriva po prijeđenom kilometru na određenoj relaciji od mjesta stanovanja do mjesta rada, maksimalno do 330 KM. Prilikom revizije utvrđeno je da su spomenute naknade isplaćivane na temelju izjava zaposlenika. U 2025. godini već spomenutim Pravilnikom o plaćama Općina je regulirala i pravo na naknadu troškova prijevoza te u skladu s istim izdala pojedinačna Rješenja uposlenicima.

Naknada za regres isplaćena je na osnovu Odluke Općinskog načelnika u visini od 50% prosječne plaće isplaćene u Federaciji BiH po zadnjem obavljenom statističkom podatku u iznosu od 680,00 KM po djelatniku.

Navedene naknade obračunate su i isplaćene sukladno Sporazumu o reguliranju visine plaće i drugih naknada koje nemaju karakter plaće u tijelu uprave.

Naknada za jubilarne nagrade u iznosu od 26.400 KM u cijelosti se odnose na naknade za vjerske blagdane koje su isplaćene temeljem Odluke načelnika u visini od 400 KM pojedinačno. **Ove naknade nisu predviđene ni Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, niti internim aktima Općine.**

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 1.814.678 KM. Strukturu izdataka najvećim djelom čine: izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (912.391 KM), ugovorene i druge posebne usluge (580.029 KM), izdaci za tekuće održavanje (125.209 KM), nabavka materijala i sitnog inventara (104.631 KM), izdaci za energiju (36.051 KM) i izdaci za usluge prijevoza i goriva (34.166 KM).

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge najvećim djelom odnose se na ostale komunalne usluge (697.604 KM) i održavanje gradske čistoće (107.213 KM).

Ostale komunalne usluge najvećim djelom odnose se na usluge prijevoza i konačnog deponiranja prikupljenog komunalnog otpada. Sukladno Odluci o komunalnom redu¹⁷ sakupljanje komunalnog otpada na području općine obavlja JP Komunalno Grude, dok se za odvoz i deponiranje komunalnog otpada angažira gospodarsko društvo koje osniva Općina ili druga pravna osoba temeljem ugovora. Odvoz i deponiranje komunalnog otpada detaljnije je obrazloženo u Poglavlju 8. Javne nabave.

Održavanje gradske čistoće na području općine, koje se odnosi na uređenje naselja; održavanje čistoće i čuvanje javnih površina; skupljanje, odvoz i postupanje sa skupljenim komunalnim otpadom; uklanjanje snijega i leda; uklanjanje protupravnih predmeta; javnom vodovodu; mjere za provođenje komunalnog reda, sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu, obavlja JP Komunalno d.o.o. Grude. Odlukom o komunalnom redu propisano je da cijene i način plaćanja ovih usluga određuje spomenuto JP uz prethodnu suglasnost Vijeća. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da JP Komunalno d.o.o. Grude mjesečno ispostavlja fakture za izvršene usluge sa troškovnikom u prilogu. Općina nije zaključila ugovor s javnim poduzećem kojim bi regulirala međusobna prava i obaveze, definirala cijene usluga i površine koje će biti obuhvaćene vršenjem usluga, način plaćanja i druge odredbe s ciljem transparentnog trošenja javnih sredstava.

¹⁷ „Sl. glasnik Općine Grude“, br. 2/10 i 1/14

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane u iznosu od (580.029 KM), najvećim djelom odnose se na izdatke za ugovorene usluge (277.019 KM), ostale nespomenute usluge (121.383 KM), izdaci za informacije (89.280 KM) i izdaci za poreze za ugovorene usluge (63.055 KM).

Izdaci za ugovorene usluge (277.019 KM) najvećim djelom odnose se na izdatke za rad povjerenstva (148.690 KM) i naknade vijećnicima (114.130 KM).

Izdaci za rad povjerenstva odnose se najvećim dijelom na naknade za rad u povjerenstvima (39.335 KM), ugovore o djelu (28.835 KM) i usluge izmjere i katastarsko klasiranje zemljišta (26.000 KM). Izdaci za rad u povjerenstvima odnose se na vještačenje geodetske struke (19.235 KM), općinsko izborno povjerenstvo (13.400 KM) i povjerenstvo za tehnički pregled (6.700 KM).

Revizijom je utvrđeno da su obavljani poslovi za koje su naknade obračunate i isplaćene.

Naknade vijećnicima regulirane su Odlukom o vijećničkoj naknadi članovima Općinskog vijeća, kojom je propisana naknada za paušal od 300 KM mjesečno i 100 KM po održanoj sjednici na kojoj su bili nazočni, dok je članovima radnih tijela utvrđena naknada od 50 KM po održanoj sjednici. Odlukom o naknadama za rad dužnosnika Općinskog vijeća utvrđena je mjesečna naknada od 700 KM. Naknade vijećnicima obračunavane su sukladno spomenutim odlukama.

Ostale nespomenute usluge (121.383 KM) najvećim djelom odnose se na tehnički nadzor nad radovima održavanja lokalnih cesta i izgradnja ulica, igrališta i parkinga (61.265 KM), te usluge čišćenja uredskih i sanitarnih prostorija u Peć Mlini i Centru za socijalni rad (23.846 KM).

Izdaci za tekuće održavanje (125.209 KM) najvećim djelom odnose se na usluge popravka i održavanja (66.899 KM) i materijala za popravku i održavanje (58.310 KM). Usluge popravka i održavanja čine uređenje grada (božićno ukrašavanje, kućne brojeve, održavanje parkinga, postavljanje jarbola) i usluge održavanja javne rasvjete, a materijal za popravku i održavanje uglavnom se odnosi na materijal za održavanje zgrada.

Za usluge tekućeg održavanja zaključeni su ugovori sa najpovoljnijim ponuđačima. Kod uzorkom obuhvaćeni izdataka utvrđeno je da cijene odgovaraju ponuđenim.

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 4.808.105 KM i odnose se na tekuće transfere drugim razinama vlasti (1.453.287 KM), tekuće transfere pojedincima (713.328 KM), tekuće transfere neprofitnim organizacijama (1.795.900 KM), subvencije javnim poduzećima i poduzetnicima (830.400 KM) i druge tekuće rashode (15.190 KM).

Odlukom o izvršavanju Proračuna je predviđeno da se tekući transferi realiziraju po programima i kriterijima koje odobri načelnik.

Tekući transferi drugim razinama vlasti odnose se na transfer Centru za socijalni rad (663.468 KM), transfer Upravi za neizravno oporezivanje (324.775 KM), transfer za sport (268.541 KM), program potpore predškolskog odgoja (85.174 KM), transfer za kulturu (81.328 KM) i transfer ustanovama predškolskog odgoja (30.000 KM).

Transfer Centru za socijalni rad iskazan je u iznosu 663.486 KM. Sredstva su odobrena za plaće i naknade troškova zaposlenih, materijalne troškove, jednokratne novčane potpore socijalno ugroženim osobama, porodijske naknade i izdatke za smještaj osoba s posebnim potrebama u specijaliziranim ustanovama. Odlukom Vijeća o novčanoj pomoći roditeljima povodom rođenja djeteta od 17. 12. 2021. godine definirano je pravo na naknadu od 500 KM povodom rođenja prvog djeteta, 1.500 KM povodom rođenja drugog djeteta 3.000 KM povodom rođenja trećeg i svakog slijedećeg djeteta. O pravu na subvenciju odlučuje Centar za socijalni rad, preko kojeg se vrši i isplata naknade. O pravu na jednokratne novčane potpore socijalno ugroženim osobama odlučuje načelnik na prijedlog ravnatelja Centra za socijalni rad.

Transfer Upravi za neizravno oporezivanje iskazan je u iznosu 324.775 KM, a realizira se temeljem zaključenog Ugovora o korištenju carinskog terminala između Općine i Uprave za neizravno oporezivanje BiH (u daljnjem tekstu Uprava) od 7. 10. 2016. godine, kojim je propisano da se naplata od korištenja carinskog terminala u cijelosti uplaćuje na depozitni račun Općine, a temeljem ispostavljenih mjesečnih faktura od strane Uprave se 30% ostvarenih prihoda doznačava na račun Uprave. Evidenciju naplate naknade za korištenje carinskog terminala vodi carinski referent, temeljem kojih Uprava ispostavlja fakture Općini. Revizijom je utvrđeno da je ovaj transfer realiziran sukladno zaključenom ugovoru.

Transfer za sport iskazan je u iznosu 268.541 KM. Načelnik je 4. 4. 2024. godine donio Odluku o kriterijima, načinu bodovanja pristiglih prijava te dostavljanju izvješća za raspodjelu sredstava za financiranje projekata iz oblasti sporta za 2024. godinu i Rješenje o imenovanje povjerenstva za provođenje natječajne procedure. Javnim pozivom je definirano da će se od ukupno planiranih sredstva transfera za sport od 200.000 KM putem javnog poziva rasporediti 160.000 KM, dok su preostalih 40.000 KM kao interventna sredstva namijenjeni za sufinanciranje sportskih događaja na području Općine, a raspoređuju se zaključcima načelnika temeljem dostavljenih zahtijeva. Na prijedlog povjerenstva načelnik je donio Odluku o raspodjeli sredstava za financiranje projekata iz oblasti sporta, kojom je odobreno 160.000 KM za 11 korisnika. Interventna sredstva, kao i dodatna sredstva utvrđena Rebalansom proračuna odobrena su zaključcima načelnika temeljem dostavljenih zahtijeva. Uzorkom odabrani korisnici su dostavili izvješća o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Transfer za kulturu iskazan je u iznosu 81.328 KM. Načelnik je 4. 4. 2024. godine donio Odluku o kriterijima, načinu bodovanja pristiglih prijava te dostavljanju izvješća za raspodjelu sredstava za financiranje projekata iz oblasti kulture za 2024. godinu i Rješenje o imenovanje povjerenstva za provođenje natječajne procedure. Javnim pozivom je definirano da će se od ukupno planiranih sredstva transfera za kulturu od 80.000 KM putem javnog poziva rasporediti 64.000 KM, dok su preostalih 16.000 KM kao interventna sredstva namijenjeni za sufinanciranje kulturnih događaja na području Općine, a raspoređuju se zaključcima načelnika temeljem dostavljenih zahtijeva. Na prijedlog povjerenstva načelnik je donio Odluku o raspodjeli sredstava za financiranje projekata iz oblasti kulture, kojom je odobreno 64.000 KM za osam korisnika, dok su interventna sredstva odobrena zaključcima načelnika temeljem dostavljenih zahtijeva. Uzorkom odabrani korisnici su dostavili izvješća o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Transferi za sport i kulturu Proračunom su planirani i knjigovodstveno iskazani na poziciji tekućih transfera drugim razinama vlasti, iako su u najvećoj mjeri odobreni neprofitnim udrugama, te kontni plan koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH nije dosljedno primijenjen. Navedeno ima za posljedicu financijska izvješća ne daju točan pregled ovih rashoda prema vrstama. Preporuka je dana u točki 5.1 Izvješća.

Potpore predškolskog odgoja u iznosu 85.174 KM predstavljaju potporu roditeljima djece rane i predškolske dobi na način da su podmireni troškovi boravka sve djece u privatnim dječjim vrtićima za mjesec svibanj temeljem javnog poziva, dok transfer ustanovama predškolskog odgoja u iznosu 30.000 KM predstavlja doznaku po 5.000 KM privatnim dječjim vrtićima kao pomoć roditeljima djece rane i predškolske dobi.

Tekući transferi pojedincima najvećim dijelom odnose se transfer za na prijevoz učenika (637.736 KM), obilježavanje obljetnica iz Domovinskog rata (47.122 KM) i potpore za elementarne nepogode (26.470 KM).

Transfer za prijevoz učenika realizira se temeljem zaključenog ugovora sa pružateljem usluga, kojim je definirana cijena angažiranog autobusa po danu vožnje. Ugovorom, koji je zaključen s dobavljačem nakon provedenog postupka javne nabave, su definirane linije prijevoza i dnevni broj vožnji za svaku liniju. Fakture se ispostavljaju mjesečno, a obračun se vrši po radnim danima u školskoj godini.

Obilježavanje obljetnica iz Domovinskog rata iskazano je u iznosu od 47.122 KM. Sredstva se odobravaju temeljem dostavljenih zahtjeva udrugama proisteklim iz rata ili plaćanjem faktura nastalih temeljem tih događaja. **Raspodjela ovog transfera nije uređena internim aktima, niti je raspisan javni poziv.**

Potpore za elementarne nepogode iskazane su u iznosu od 26.470 KM, a odobrene su najvećim dijelom Općini Kiseljak (20.000 KM) i Općini Fojnica (4.970 KM) za saniranje posljedica poplava odlukama Stožera civilne zaštite sukladno Planu utroška sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih nesreća za 2024. godinu.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama iskazani su u iznosu 1.795.900 KM, a najvećim dijelom odnose se na materijalne troškove osnovnih škola (490.674 KM), Dječji vrtić „Grude“ (396.370 KM), ostali transferi neprofitnim organizacijama i pojedincima (265.171) KM, Kulturni dom „A. B. Šimić“ (208.920 KM), mikro projekti mjesnih zajednica (101.020 KM), Srednja škola Grude (70.861 KM), transfer udruženjima proisteklim iz Domovinskog rata (80.250 KM), transferi mjesnim zajednicama (57.200 KM), Crveni križ Grude (40.200 KM), političke stranke (32.150 KM), Vatrogasno društvo Grude (22.700 KM) i drugi.

Materijalni troškovi osnovnih škola, transfer Dječjem vrtiću „Grude“, transfer Kulturnom domu „Anton Branko Šimić“, transfer Srednjoj školi Grude, transfer udruženjima proisteklim iz Domovinskog rata, transfer Crvenom križu Grude i Vatrogasnom društvu su Proračunom za 2024. godinu planirani po korisnicima sa pripadajućim iznosima. **Udruženja proistekla iz Domovinskog rata, Crveni križ i Vatrogasno društvo nisu dostavili izvješća o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, niti je odlukama o dodjeli sredstava takva obveza utvrđena.**

Ostali transferi neprofitnim organizacijama i pojedincima iskazani su u iznosu 265.171 KM, a najvećim dijelom odnose se na sredstva doznačena vjerskim institucijama, mjesnim zajednicama, braniteljskim udrugama, sportskim udruženjima itd. Sredstva su odobravana zaključkom načelnika temeljem dostavljenih zahtjeva. Korisnici su dostavili izvješća o namjenskom utrošku odobrenih sredstava. **Raspodjela ovog transfera nije uređena internim aktima, nisu doneseni program i kriteriji kako je utvrđeno Odlukom o izvršavanju Proračuna, niti je raspisan javni poziv za dodjelu sredstava.**

Mikro projekti mjesnih zajednica iskazani su u iznosu 101.020 KM, a odobreni su temeljem dostavljenih zahtjeva zaključcima gradonačelnika. Mjesne zajednice su dostavile izvješća o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava. **Ni za ove transfere nije donesen program niti utvrđeni kriteriji za raspodjelu, što nije sukladno Odluci o izvršenju Proračuna.**

Transfer političkim strankama iskazan je u iznosu 32.150 KM, a raspoređena su razmjerno broju vijećnika, kako je to Odlukom o izvršavanju proračuna i predviđeno.

Napominjemo da je Smjernicama o minimalnim standardima dodjele proračunskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH, koje se odnose i na jedinice lokalne samouprave, utvrđeno da se dodjela proračunskih sredstava provodi putem javnog poziva, te da transferi neprofitnim organizacijama ne ispunjavaju uvjete za dodjelu bez javnog poziva.

Subvencije javnim poduzećima iskazane su u iznosu od 830.400 KM, a najznačajnijim dijelom odnose se transfere doznačene JU „Vrilo“ (778.900 KM) i RTV Herceg Bosne (41.500 KM).

Transfer „JU Vrilo“ iskazan je u iznosu od 778.900 KM. Odlukom Vijeća o komunalnoj naknadi¹⁸ definirane su zone koje plaćaju komunalnu naknadu, obveznici plaćanja komunalne naknade, način utvrđivanja komunalne naknade i način korištenja sredstava komunalne naknade. Odlukom Vijeća o povjeravanju javnih poslova JU za komunalnu djelatnost „Vrilo“ od 17. 12. 2021. godine aktivnosti ispostavljanja rješenja komunalne naknade za poslovne prostore, za linijske objekte, naplatu komunalne naknade za poslovne prostore i linijske objekte, izdavanja opomena za dugovanja i naplatu usluga carinskog terminala su ustupljeni spomenutoj ustanovi. Prihodi od spomenutih aktivnosti predstavljaju prihode Općine.

¹⁸ „Službeni glasnik Općine Grude“, br. 4/12, 1/15 i 2/22

Svi transferi javnim poduzećima su Proračunom planirani po korisnicima sa pripadajućim iznosima i realizirani su za namjene za koje su i planirani.

Ostali transferi neprofitnim organizacijama i pojedincima, mikroprojekti mjesnih zajednica i transferi mjesnim zajednicama u ukupnom iznosu od 423.391 KM realizirani su zaključcima načelnika temeljem dostavljenih zahtjeva, a ne po programima i kriterijima koje odobri načelnik, kako je to Odlukom o izvršavanju proračuna predviđeno. Za navedeno je dana preporuka u poglavlju 6.1.2.3 Kapitalni transferi.

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 617.658 KM i u cijelosti su iskazani na poziciji kapitalnih transfera neprofitnim organizacijama, a predstavljaju transfer sudjelovanja u projektima (507.963 KM), izradu projektne dokumentacije (87.030 KM) i projekt izlaganja katastarskih podataka (22.665 KM).

Odlukom o izvršavanju Proračuna je predviđeno da se kapitalni transferi sudjelovanje u projektima i izradu projektne dokumentacije realiziraju po programima i kriterijima koje odobri načelnik.

Transfer sudjelovanja u projektima iskazan je u iznosu 507.963 KM, a najvećim dijelom odnosi se na odobrena sredstva JKP Grude za financiranje projekta „Rekonstrukcija primarnog vodovodnog sustava“ (310.000 KM), Udruzi Sportski centar Gorica za izgradnju sportskog centra (35.000 KM), HKPD Gorica-Sovići za uređenje groblja i mrtvačnice (26.561 KM) i drugo.

Za sanaciju drvenog mosta Peć-Mlini (31.140 KM) i nabavu betona za sanaciju lokalnih cesta (26.119 KM) Općina je zaključila ugovor s najpovoljnijim ponuđačima, nakon provedenih postupaka javne nabave. Udruge kojima su doznačena sredstva su dostavile izvješća o namjenskom utrošku sredstava. **Kapitalni transferi za sudjelovanje u projektima odobreni su temeljem dostavljenih zahtjeva, a ne po programima i kriterijima koje odobri načelnik, kako je to Odlukom o izvršavanju proračuna propisano.**

Izrada projektne dokumentacije iskazana je u iznosu 87.030 M, a odnosi se najvećim dijelom na izradu projektne dokumentacije za izletišta Peć – Mlini (20.767 KM), elektroenergetske suglasnosti za javnu rasvjetu (16.848 KM), nadogradnju stadiona Erlića Luka (14.040 KM), parkinga i prometnice OŠ Sovići (14.040 KM), Kulturni dom A. B. Šimić (5.000 KM) i drugo. Izrada projektne dokumentacije za izletišta Peć – Mlini, elektroenergetske suglasnosti za javnu rasvjetu i nadogradnju stadiona Erlića Luka ne predstavljaju bespovratna davanja drugoj pravnoj osobi u cilju povećanja imovine, te ih je trebalo planirati i realizirati na poziciji izdataka za nabavu stalnih sredstava.

Raspodjela kapitalnih transfera u iznosu od 594.993 KM (za sudjelovanje u projektima u iznosu od 507.963 KM i izradu projektne dokumentacije u iznosu od 87.030 KM) nije izvršena na temelju programa i kriterija koje odobri načelnik i na temelju javnog poziva, nego samo na temelju zahtjeva korisnika. Navedeno nije sukladno Odluci o izvršavanju Proračuna i Zakona o proračunima u FBiH.

Preporuka:

- ***tekuće i kapitalne transfere realizirati po prethodno utvrđenim programima i kriterijima, kako je to predviđeno Odlukom o izvršavanju proračuna.***

6.1.2.5 Izdaci za nabavu stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizirani su u iznosu od 5.384.807 KM, a odnose se na rekonstrukcije i investicijsko održavanje (3.773.433 KM), nabavu građevina (1.529.193 KM), nabavu opreme (64.061 KM) i nabavu zemljišta (18.120 KM).

Rekonstrukcija i investicijsko održavanje se odnosi na rekonstrukciju cesta (2.505.986 KM), rekonstrukciju na zemljištu, vanjska osvjetljenja i pločnicima (429.863 KM), ostale rekonstrukcije i poboljšanja (433.572 KM) i rekonstrukcija pročistača otpadnih voda (404.011 KM).

Rekonstrukcije cesta najvećim dijelom odnose se na cestu Aničića Groblje – Mijatovići (413.481 KM), ceste u MZ Grude (252.200 KM), sanacija udarnih rupa na nerazvrstanim cestama (130.396 KM), cesta kod škole u Sovićima (133.114 KM), cesta u MZ Ružići (107.587 KM), cesta u MZ Pocrte (98.671 KM), cesta u MZ Tihaljina (83.399 KM) i drugo. Rekonstrukcije zemljišta, vanjska osvjetljenja i pločnike odnose se na ulaganja u javnu rasvjetu od čega su najznačajnije nabava materijala za javnu rasvjetu (145.129 KM), rasvjeta oko Sportske dvorane (89.544 KM), nabava betonskih stupaca za javnu rasvjetu (56.411 KM), i drugo.

Nabava građevina se odnosi na izgradnju Edukacijsko rehabilitacijskog centra (578.784 KM), rekonstrukciju zgrade Općine (226.821 KM), izgradnja crpne stanice Grudsko vrilo (169.753 KM), rekonstrukciju vodovodne mreže u Ružićima (151.735 KM), izgradnju vatrogasnog doma (146.234 KM), utopljanje OŠ Ružići (60.223 KM) i drugo.

Nabava opreme najvećim dijelom se odnosi na opremu za prijenos podataka i glasa (23.968 KM), motorna vozila (13.209 KM), ugrađenu opremu (9.510 KM), namještaj (6.860 KM) i računarsku opremu (3.141 KM).

Za iznos izvršenih nabava povećana je vrijednost stalnih sredstava i njihovih izvora.

6.1.2.6 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplatu dugova realizirani su u iznosu od 321.930 KM, a odnose se na otplatu anuiteta po kreditima UniCredit banke (285.714 KM) i Razvojne banke (36.216 KM).

6.1.3 Financijski rezultat

U financijskim izvješćima za 2024. godinu iskazan je financijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Proračun za tekuću godinu	Ostvareno u tekućoj godini	Ostvareno u prethodnoj godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	15.111.000	13.221.264	11.185.022	87,5%
II	RASHODI	9.946.144	9.905.044	8.403.645	99,6%
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	5.164.856	3.316.220	2.781.377	64,2%
IV	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA	4.842.926	5.107.991	3.047.248	105,5%
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	321.930	-1.791.771	-265.871	-556,6%
VI	NETO SMANJENJE FINACIJSKE IMOVINE				
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA)	-321.930	-321.930	1.359.033	100%
VIII	UKUPAN FINACIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	0	-2.113.701	1.093.162	0,00%

Podaci iz bilance stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	6.630.032	3.460.304	191,6%

U revidiranoj godini **tekući suficit** iskazan je u iznosu od 3.316.220 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 13.221.264 KM, a rashodi u iznosu od 9.905.044 KM.

Iskazan je **ukupan deficit** revidirane godine u iznosu od 1.791.771 KM, s obzirom na to da su, pored ostvarenog tekućeg suficita, iskazani primici od prodaje stalnih sredstava od 276.816 KM i izdaci za nabavu stalnih sredstava u iznosu 5.384.807 KM.

Iskazan je negativan **financijski rezultat** u iznosu od 2.113.701 KM, s obzirom na to da je pored ostvarenog ukupnog deficita iskazano smanjenje dugoročnog zaduženja u iznosu od 321.930 KM.

U Bilanci stanja na 31. 12. 2024. godine iskazan je neraspoređeni višak rashoda nad prihodima u iznosu od 6.630.032 KM. Tijekom revidirane godine sa pozicije neraspoređeni višak rashoda nad prihodima preknjiženo je 1.056.027 KM neutrošenih namjenskih transfera i donacija koji su bili priznati kao prihod ranijih razdoblja.

Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima manje je iskazan za 310.940 KM jer su sredstva zaštite i spašavanja iz 2024. godine u iznosu od 173.459 KM, a iz ranijeg razdoblja u iznosu od 137.481 KM, priznata kao prihod, iako nisu utrošena. Navedeno nije sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenih politika za korisnike proračuna Općine.

6.2 BILANCA STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 522.936 KM, a odnose se na stanje transakcijskog računa u iznosu od 50.123 KM, stanja na osam namjenskih računa u iznosu od 453.129 KM (zaštita od prirodnih i drugih nesreće 310.940 KM, izgradnja poduzetničke zone 140.086 KM i drugi) stanje deviznog računa u iznosu od 18.588 KM i sredstva blagajne 1.126 KM. Na kraju dana sredstva sa depozitnog računa prenose se na transakcijski.

Stanja ovih računa usklađena su sa izvodima poslovnih banaka na 31. 12. 2024. godine.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu 58.737 KM, a najvećim dijelom odnose se na sumnjiva i sporna potraživanja 44.397 KM i potraživanja za isporučene robe i usluge 8.655 KM (zakup poslovnih prostora).

Zakonom o komunalnom gospodarstvu, člankom 25, je propisano da rješenja o komunalnoj naknadi i kontrolu naplate komunalne naknade provodi nadležna općinska služba. Odlukom o komunalnoj naknadi, koju je Vijeće donijelo 12. 7. 2012. godine, definirana su naselja obveznici plaćanja komunalne naknade, način utvrđivanja visine komunalne naknade i način korištenja prikupljenih sredstava. Propisano je također da rješenja o utvrđivanju, kao i visini komunalne naknade donosi Služba za prostorno uređenje, imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar. Odlukom Vijeća o povjeravanju javnih poslova JU za komunalnu djelatnost „Vrilo“ od 17. 12. 2021. godine aktivnosti ispostavljanja rješenja komunalne naknade i vođenja evidencije o naplaćenim naknadama provodi spomenuta ustanova, a naknada se uplaćuje na depozitni račun Općine. Prema prezentiranim pomoćnim evidencijama JU „Vrilo“ potraživanja za komunalnu naknadu na dan bilanciranja iznose 43.895 KM. Revizijom je utvrđeno da Odluka o povjeravanju javnih poslova nije sukladna Zakonu o komunalnom gospodarstvu u dijelu izdavanja rješenja i provođenja kontrole naplate komunalne naknade, koje je trebala obavljati nadležna Općinska služba. Samim tim potraživanja po ovom osnovu se trebaju iskazivati u knjigovodstvenoj evidenciji Općine, a ne javne ustanove.

Kratkoročna potraživanja za komunalnu naknade, koja prema evidenciji JU „Vrilo“ na 31. 12. 2024. godine iznose 43.895 KM, nisu evidentirana u Glavnoj knjizi Općine, zbog čega su u financijskim izvješćima manje iskazana za navedeni iznos.

Preporuka:

- *inicirati donošenje izmjena Odluke o komunalnoj naknadi sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu, te uspostaviti evidencije potraživanja komunalne naknade u glavnoj i pomoćnim knjigama riznice.*

6.2.2 Stalna sredstva

Stalna sredstva su iskazana u sadašnjoj vrijednosti od 29.439.956 KM, a sastoje se od stalnih sredstava (29.402.756 KM) i dugoročnih plasmana (37.200 KM).

Stalna sredstva iskazana su u iznosu od 29.402.756 KM (nabavne vrijednosti od 35.384.001 KM, otpisane vrijednosti od 5.981.154 KM), koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava.

Struktura stalnih sredstava je: zemljište, šume i višegodišnji zasadi (1.239.796 KM), građevine (32.787.279 KM), oprema (877.315 KM), stalna sredstva u obliku prava (434.965 KM) i sredstva u pripremi (44.646 KM).

Građevine su iskazane u iznosu od 32.787.279 KM, a najvećim dijelom se odnose na: objekte vodovoda i pročištač otpadnih voda (14.493.082 KM), ceste i mostove (8.212.479 KM), zgradu sportske dvorane (2.940.833 KM), Edukacijsko-rehabilitacijski centar (1.430.527 KM), zgradu Općine (1.329.631 KM), objekte na HE Peć-Mlini (1.056.579 KM), objekte javne rasvjete, pločnike i ograde (1.066.888 KM).

Oprema je iskazana u iznosu od 877.315 KM, a najvećim dijelom odnosi se na prijevoznu opremu (215.114 KM), opremu za jedinice civilne zaštite (205.118 KM), računarsku opremu (161.379 KM), namještaj (160.944 KM) i drugo.

Za vrijednost izvršenih nabava stalnih sredstava i kapitalnih ulaganja, izvršeno je povećanje vrijednosti stalnih sredstava i izvora sredstava.

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, člankom 7. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i člankom 59. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH su propisane pomoćne knjige koje su u obvezi uspostaviti proračunski korisnici. Predviđena je i pomoćna knjiga kapitalne imovine, a koja sadrži podatke o broju i datumu računa, nazivu dobavljača, nazivu imovine, jedinici mjere, količini, cijeni, nabavnoj vrijednosti, stopi otpisa i drugo. Revizijom je utvrđeno da Općina nije uspostavila pomoćnu knjigu kapitalne imovine. Također, određena stalna sredstva su iskazana u zbirnom iznosu, a ne po jediničnoj vrijednosti, kako je to spomenutim aktima definirano.

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 37.200 KM, a odnose se na udjele u osnivačkim pravima Općine u RTV Herceg-Bosne.

Ne mogu se potvrditi pojedinačna stanja i struktura stalnih sredstava iskazanih u financijskim izvješćima jer Općina i Fond nisu uspostavili knjigu kapitalne imovine. Općina nema podatke o strukturi cesta i mostova ukupne vrijednosti 8.212.479 KM jer su iskazani su u jednom iznosu. Navedeno nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- ***uspostaviti knjigu kapitalne imovine, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.***

6.2.3 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 7.211.705 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obveze (5.666.109 KM), kratkoročna razgraničenja (1.107.595 KM), financijske i obračunske odnose s drugim povezanim jedinicama (248.724 KM) i obveze prema zaposlenima (189.277 KM).

Kratkoročne tekuće obveze najvećim dijelom odnose se na obveze prema dobavljačima za isporučene robe i usluge (4.926.683 KM), obveze za transfere (727.176 KM). **Kratkoročne tekuće obveze manje su iskazane za 441.145 KM jer su obveze u ovom iznosu iskazane u okviru kratkoročnih razgraničenja i financijskih i obračunskih odnosa s drugim povezanim jedinicama.**

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu 1.107.594 KM, odnose se na razgraničene prihode 915.182 KM i razgraničene rashode 192.412 KM.

Razgraničeni prihodi, pored iskazanih potraživanja u iznosu od 39.191 KM, predstavljaju nerealizirane primljene transfere i donacije i to: Federalnog ministarstva financija 680.000 KM (380.000 KM za izgradnju kanalizacije u Ul. Stjepana Radića i 300.000 KM za izgradnju poduzetničke zone), Federalnog ministarstva okoliša i turizma 104.000 KM (za sanaciju divljih deponija) i Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike Republike Hrvatske 91.924 KM (za nabavu vozila Edukacijsko-rehabilitacijskom centru).

Na poziciji razgraničenih rashoda iskazane su obveze prema JU Vrilo (45.500 KM), Dječji vrtić (40.000 KM), volonterima (24.781 KM), vijećnicima (18.595 KM), Kulturnom domu A. B. Šimić (18.200 KM), udrugama proisteklim iz rata (6.125 KM), dobrovoljnim vatrogasnim društvima (3.200 KM) i druge obveze za 11. i 12. mjesec 2024. godine. Ove obveze predstavljaju kratkoročne tekuće obveze i nisu iskazane sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama iskazani su u iznosu 248.724 KM, a predstavljaju obveze po odobrenim transferima prema Centru za socijalni rad i neprofitnim organizacijama. S obzirom na to da se radi o kratkoročnim tekućim obvezama, a ne financijskim i obračunskim odnosima s drugim povezanim jedinicama, one nisu iskazane sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Obveze prema zaposlenima iskazane su u iznosu 189.277 KM, a odnose se na: plaće (109.657 KM), poreze i doprinose (71.086 KM) i naknade troškova zaposlenih (8.534 KM) za prosinac 2024. godine, a koje su izmirene u siječnju 2025. godine.

Razgraničeni rashodi i financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama više su iskazani za 441.145 KM jer su u okviru njih evidentirane kratkoročne tekuće obveze, što nije sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenih politika za korisnike proračuna.

Preporuka:

- *kratkoročne tekuće obveze knjigovodstveno evidentirati na odgovarajućim pozicijama kontnog plana koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

6.2.4 Dugoročne obveze i razgraničenja

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 6.462.603 KM, a odnose se na:

- 4.488.493 KM – po osnovu ugovora o dugoročnom kreditu u iznosu od 2.294.930 EUR zaključenog sa Bank Austrija Creditanstalt AG 2007. godine, namijenjenog za realizaciju Projekta vodosnabdijevanja Općine Grude;
- 1.619.048 KM – po osnovu ugovora o dugoročnom kreditu u iznosu 2.000.000 KM zaključenog sa UniCredit Bank d.d. 2023. godine za refinanciranje kreditnog zaduženja;
- 346.940 KM – po osnovu ugovora o dugoročnom kreditu u iznosu od 640.756 USD zaključenog sa Razvojnomo bankom FBiH 1998. godine namijenjenog za financiranje sanacije komunalne infrastrukture.
- 8.122 KM – po ugovoru o lizingu vozila sa Porsche finance group iz 2022. godine u iznosu 34.649 KM.

Iskazano stanje dugoročnih obveza usuglašeno je sa UniCredit bankom i Razvojnomo bankom FBiH na 31. 12. 2024. godine. Općina je dostavila izvješće Federalnom ministarstvu financija o stanju duga i izdanim jamstvima.

Općina je 2018. godine zaključila s Federalnim ministarstvom financija aneks ugovora o reprogramiranju kredita od Bank Austrija Creditanstalt AG u kojem je Planom otplate definiran početak izmirenja obveza po ovom kreditu 2021. godine, s rokom otplate 31. 12. 2029. godine. Općina ne izmiruje dospjele anuitete po ovom kreditu, iako je Odlukom o izvršavanju proračuna, kao i Zakonom o proračunima u FBiH, to definirano kao prvi prioritet izvršavanja Proračuna. Po iskazu odgovorne osobe razlog je vođenje pregovora sa Federalnim ministarstvom financija o deblokadi blokiranih sredstava kod Hercegovačke banke. Iako je Računovodstvenim politikama za korisnike proračuna Općine utvrđeno da se na osnovu podataka iz plana otplate, zadužuje odgovarajući konto kapitalnih izdataka, a odobrava konto iz potkategorije kratkoročnih kredita i zajmova, cjelokupni iznos je i dalje iskazan u okviru dugoročnih obveza.

Općina ne izmiruje dospjele obveze po temelju Podugovora o kreditu za projekt „Vodosnabdijevanje Općine Grude“ i zaključenim aneksima sukladno reprogramiranom planu otplate, što nije sukladno Odluci o izvršavanju Proračuna kojim je otplata duga i kamata utvrđena kao prvi prioritet izvršavanja. Dospjele i neplaćene obveze u iznosu od 1.481.518 KM nisu preknjižene na kratkoročne tekuće obveze, zbog čega su one u financijskim izvješćima manje iskazane, a nije izvršeno ni zaduženje odgovarajućeg konta iz kategorije kapitalnih izdataka, što nije sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za korisnike proračuna Općine.

Preporuka:

- ***obveze za otplatu dugova izmirivati sukladno definiranim prioritetima u Odluci o izvršavanju proračuna, te dospjele obveze po kreditu iskazivati na odgovarajućim pozicijama kratkoročnih tekućih obveza, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.***

6.2.5 Popis imovine i obveza

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH propisano je da je pravno lice odnosno proračunski korisnici dužni najmanje jednom godišnje sa stanjem na dan kada se završava poslovna godina izvršiti popis imovine i obaveza s ciljem utvrđivanja njihovog stvarnog stanja, te da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Način provođenja popisa reguliran je Pravilnikom o popisu imovine, potraživanja i obveza, koji je donio načelnik 12. 12. 2024. godine.

Odlukom o provođenju popisa i Rješenjem načelnika o imenovanju povjerenstva za popis od 30. 12. 2024. godine naloženo je provođenje popisa stalnih sredstava, obveza i potraživanja. Povjerenstvo je 19. 2. 2025. godine sačinilo izvješće o izvršenom popisu, sastavni dio kojeg su popisne liste stalnih sredstava, novčanih sredstava, obveza i potraživanja. Načelnik je 19. 2. 2025. godine donio Odluku o usvajanju Izvješća o izvršenom popisu osnovnih sredstava, novčanih sredstava, obveza i potraživanja.

Uvidom u popisne liste utvrdili smo da je izvršen popis potraživanja, zemljišta i opreme, dok popisne liste građevina predstavljaju popis faktura sa nazivom dobavljača i cijenom koji se odnose na nabavu svake od nabavljene građevine. S obzirom da nije uspostavljena pomoćna knjiga stalnih sredstava usuglašavanje stanja utvrđenog popisom sa njihovim knjigovodstvenim stanjem nije se moglo ni provesti. Popisne liste obveza predstavljaju samo stanje preuzeto iz knjigovodstvene evidencije po pozicijama konta, a ne popisne liste.

Općina nije provela cjelovit popis imovine i obveza i nije izvršila usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- ***popisom utvrditi stvarno stanje imovine i potraživanja, te izvršiti usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.***

6.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH propisano je da se novčani tijek sastavlja tako da se prihodi i rashodi prevedu na primitke i izdatke novca, a primici i izdaci iz osnova financiranja (zajmovi, učešća i sl.) se uzimaju u iznosu koji je knjižen na odgovarajućim kontima u klasi 8, ako se ne radi o nenovčanim zajmovima i učešćima.

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 13.498.079 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 13.593.495 KM, što je rezultiralo negativnim novčanim tijekom u iznosu od 95.416 KM. Stanje gotovine na početku godine iskazano je u iznosu od 618.352 KM, dok je ona na kraju godine iznosila 522.936 KM.

Izvješće o novčanom tijeku nije sačinjeno sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, jer primljeni transferi i drugi prihodi nisu prevedeni na prilive novca, a pojedini rashodi i izdaci na odlive.

Preporuka:

- **izvješće o novčanom tijeku sačinjavati sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.**

7. IZVANBILANČNA EVIDENCIJA

Sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, poslovni događaji koji nemaju neposrednog utjecaja na sredstva i izvore, već otvaraju mogućnost za takve utjecaje u budućnosti, evidentiraju se izvanbilančno.

Prema dostavljenim pregledima Općinskog pravobraniteljstva o sudskim postupcima u tijeku, konstatirali smo da se protiv Općine vodi jedan postupak o pravu iz radnog odnosa tužbenog zahtjeva u iznosu od 53.689 KM.

Općina nije, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, evidentirala u izvanbilančnoj evidenciji uvjetne obveze temeljem podnesenih tužbi, koje mogu utjecati na financijska izvješća.

Preporuka:

- **uvjetne obveze temeljem sudskih sporova evidentirati u izvanbilančnoj evidenciji, sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.**

8. JAVNE NABAVE

Općina je donijela Pravilnik o javnim nabavama, kojim je uređen postupak planiranja nabava, provođenje postupka javnih nabava i izvršavanje ugovora o javnim nabavama, cirkuliranje dokumentacije o javnim nabavama, rokove postupanja, sudionici, odgovornosti i druge aktivnosti u svezi javnih nabava.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu u okviru Kabineta načelnika sukladno članku 13. Zakona o javnim nabavama sistematizirano je radno mjesto stručnog suradnika za javne nabave, koje je popunjeno.

Plan javnih nabava donijet je 30. 1. 2024. godine ukupne vrijednosti od 5.027.981 KM.¹⁹ Tijekom godine donijeto je 11 izmjena i dopuna Plana, kojima je dodano 17 novih postupaka²⁰ tako da je ukupna vrijednost planiranih javnih nabava sa izmjenama i dopunama iznosila 9.477.164 KM.

Pregled planiranih i provedenih postupaka, kao i revidirani uzorak, dan je u tabeli:

Vrsta postupka	Planirane nabave		Provedene nabave			Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	% u odnosu na plan	Broj postupaka	Iznos u KM
Izravni sporazum	70	473.850	50	309.458	65,31%	10	51.306
Otvoreni postupak	17	8.557.554	16	8.269.748	96,64%	7	6.540.567
Konkurentski zahtjev za dostavu ponude	10	445.770	7	210.743	47,28%	0	0
Ukupno	97	9.477.164	73	8.789.949	92,75%	7	6.591.873

¹⁹ Svi iznosi su navedeni sa uključenim PDV-om

²⁰ Četiri otvorena postupka (1.936.000 KM), tri konkurentska postupka (108.000 KM) i deset izravnih sporazuma (55.000 KM).

Revizijom je izvršeno ispitivanje usklađenosti sedam provedenih postupaka nabava zaključenih u 2024. godini, sa fokusom na ispunjenost općih uvjeta za početak postupka javne nabave; provođenje procedure javne nabave; prijem i otvaranje ponuda i izbor ponuđača; realizaciju zaključenog ugovora i postupak pravne zaštite.

Provedenom revizijom postupaka javnih nabavki utvrđene su sljedeće nepravilnosti:

- Općina je primjenom otvorenog postupka provela proceduru odabira najpovoljnijeg ponuđača za usluge odvoza i deponiranja komunalnog otpada i 10. 6. 2024. godine zaključila ugovor sa dobavljačem „Gram Trans“ d.o.o. Široki Brijeg. Do toga datuma usluge odvoza i deponiranja komunalnog otpada vršio je isti dobavljač ali bez zaključenog ugovora o pružanju ovih usluga. Uvidom u karticu izdataka za ostale komunalne usluge – izdaci za odvoz i deponiranje komunalnog otpada utvrdili smo da je stvoren izdatak u iznosu 304.944 KM bez provedene procedure i izabranog dobavljača, dok je preostalih 392.660 KM realizirano temeljem zaključenog ugovora sa izabranim dobavljačem.

Člankom 15. Odluke o izvršavanju proračuna predviđeno je da se nabava investicijskih dobara i usluga mora obavljati sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH. **Revizijom je utvrđeno da su nabave usluga odvoza i deponiranja komunalnog otpada u iznosu od 304.944 KM izvršene bez provedene procedure odabira najpovoljnijeg dobavljača, što nije sukladno odredbama Odluke o izvršavanju proračuna za 2024. godinu.**

- Člankom 88. Zakona o javnim nabavama propisano je da se izravni sporazum primjenjuje za nabavu roba, radova i usluga čija procijenjena vrijednost ne prelazi 6.000 KM, a pri čemu ukupna vrijednost istovrsnih nabava ne prelazi 10.000 KM.

Uvidom u pregled zaključenih izravnih sporazuma utvrdili smo da su primjenom izravnog sporazuma izvršene nabave video nadzora za dječji vrtić, video nadzora za javni parking i video nadzora za pročistač (18.247 KM), nabava roba široke potrošnje, pića za tijela uprave i kave (19.721 KM), izrada idejnog rješenja ceste koja povezuje južnu i sjevernu obilaznicu i idejnog rješenja istočne obilaznice (13.338 KM). Ukupna vrijednost istovrsnih nabava prelazi 10.000 KM zbog čega je konstatirano da Općina nije primijenila propisani postupak javne nabave sukladno Zakonu o javnim nabavama.

- Temeljem zaključenih ugovora o djelu angažirane su fizičke osobe za obavljanje molerskih radova u Osnovnoj školi Anton Branko Šimić i keramičke i molerske radove u zgradi Općine u ukupnoj vrijednosti 28.835. Uzimajući u obzir ukupnu vrijednost izvršenih radova utvrdili smo da Općina nije postupila sukladno odredbama Odluke o izvršavanju proračuna, kojom je propisano da se nabava roba, usluga i radova obavlja isključivo primjenom Zakona o javnim nabavama.

Realizacija zaključenih ugovora o nabavama

Revidirani su također postupci nabava zaključeni u ranijem razdoblju, a čija realizacija je iskazana u 2024. godini i to otvoreni postupci za izgradnju i nabavu elektro materijala za javnu rasvjetu (351.000 KM), radovi utopljanja OŠ Ružići (101.790 KM), izvođenje radova zaštite od bujičnih voda, izgradnja nove gradske prometnice i uređenje parkinga (534.262 KM), izvođenje radova uređenja središta Općine (526.291 KM), poduzimanje mjera energetske učinkovitosti na zgradi Općine (450.446 KM), sanacija i rekonstrukcija dijela vodozahvata Grudsko vrilo (302.551 KM) i konkurentski postupak nabave uredskog materijala (50.230 KM). Revizijom je utvrđeno da obim roba, usluga i radova odgovara ugovorima definiranim.

Nabave u iznosu od 333.779 KM izvršene su bez provedene procedure i zaključenih ugovora, a za nabave u iznosu od 51.306 KM nije proveden postupak odgovarajućeg vrijednosnog razreda. Navedeno nije sukladno Zakonu o javnim nabavama.

Preporuka:

- *nabave vršiti nakon zaključenih ugovora sa odabranim dobavljačima, uz primjenu odgovarajućeg postupka, sukladno Zakonu o javnim nabavama.*

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Na dostavljeni Nacrt izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji za 2024. godinu Općina je 11. 8. 2025. godine dostavila komentar.

Obrazloženja su dana na nalaze i preporuke u vezi s: uspostavljanjem rizničnog sustava poslovanja, izradom proračuna i planiranja pokrića deficita iz ranijeg razdoblja, knjigovodstvenim evidentiranjem i izmirenjem dospjelih obveza po dugoročnom kreditu, raspodjelom tekućih i kapitalnih transfera, knjigom kapitalne imovine i javnim nabavama.

Za knjigovodstveno evidentiranje i izmirenje dospjelih obveza po dugoročnom kreditu navedeno je da će se izmiriti po okončanju postupka naplate potraživanja od Hercegovačke banke d.d. Mostar koja je u stečaju. U vezi s nabavom usluga zbrinjavanja komunalnog otpada navedeno je da je ugovor s dobavljačem zaključen u lipnju 2024. godine, nakon provedenog postupka javne nabave, a za dio za koji nije proveden postupak javne nabave dano je obrazloženje da se radi o poslovima koji se moraju obavljati kontinuirano.

U komentaru je navedeno i da su započete aktivnosti na uključivanju JU Centar za socijalni rad Grude u riznični način poslovanja i izradi elektronske knjige kapitalne imovine, te da je Proračunom za 2025. godinu planirano pokriće dijela deficita iz ranijih godina.

Obrazloženja navedena u dostavljenom komentaru, koja se odnose na poduzete aktivnosti ili se namjeravaju poduzeti s ciljem postupanja po danim preporukama, nisu imala utjecaja na dane nalaze i preporuke u Izvješću.

Reviziju Općine Grude obavio je revizorski tim u sastavu: Danko Buhač – voditelj tima, Danira Dervišević – članica tima u prethodnoj reviziji i Sanja Raspudić – članica tima u konačnoj reviziji.

Voditelj tima

Danko Buhač, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora za financijsku
reviziju kantona, gradova i općina

Amela Mulahalilović, s. r.

V. PRIVICI

- 1. GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Identifikacijski broj: 4272083040003

šifra po kvalifikacijskoj
djelatnosti 75114

Organizacijski broj: .

Nadležno ministarstvo: Ministarstvo financija Ljubuški

Operativni broj: .

Funkcionalni kod: .

Potrošačka jedinica-glava: Proračun općine Grude

Sjedište potrošačke jedinice: Grude

Fond: _____

Pojedinačni obrasci: _____

Konsolidirani obrasci: _____

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA
Period izvještavanja : od 01.01.2024 do 31.12.2024

R.b .	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Postotak 4/3 x100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1		PRIHODI (2+17+35)	200	15.111.000	13.221.264	11.185.022	-1.889.736	87,5%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	6.340.560	6.065.959	5.302.473	-274.601	95,7%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	1.000	757	667	-243	75,7%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	1.000	757	667	-243	75,7%
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	0	0	0	0	0,0%
6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205	0	0	0	0	0,0%
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	0,0%

8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	0,0%
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13=14)	208	0	0	25	0	0,0%
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	0	0	25	0	0,0%
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	309.000	305.403	263.732	-3.597	98,8%
12	714100	Porez na imovinu	211	309.000	305.403	263.732	-3.597	98,8%
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	60	55	42	-5	91,7%
14	716000	Porezi na dohodak	213	3.010.000	2.848.208	2.507.727	-161.792	94,6%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	3.018.000	2.909.209	2.530.216	-108.791	96,4%
16	719000	Ostali porezi	215	2.500	2.327	64	-173	93,1%
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34)	216	3.504.214	3.186.355	3.322.691	-317.859	90,9%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	101.064	98.264	76.282	-2.800	97,2%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218	101.000	98.229	76.236	-2.771	97,3%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	64	35	46	-29	54,7%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0	0,0%
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	0,0%
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	0	0	0	0	0,0%
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0	0	0	0	0,0%
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224	0	0	0	0	0,0%
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	3.403.000	3.087.971	3.230.456	-315.029	90,7%
27	722100	Administrativne takse	226	86.000	65.230	87.920	-20.770	75,8%
28	722200	Sudske takse	227	0	0	0	0	0,0%
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	750.000	766.970	779.119	16.970	102,3%
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	850.000	585.980	841.004	-264.020	68,9%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230	482.000	474.976	421.381	-7.024	98,5%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	1.215.000	1.177.242	1.044.900	-37.758	96,9%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	20.000	17.573	56.132	-2.427	87,9%
34	723000	Novčane kazne	233	150	120	15.953	-30	80,0%
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	0	0	0	0	0,0%
36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	5.266.226	3.968.950	2.559.858	-1.297.276	75,4%
37	731100	Primljeni tekući transferi od Inozemnih Vlada i međunarodnih organizacija	236	0	0	0	0	0,0%
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	440.820	406.030	501.570	-34.790	92,1%

39	741100	Primljeni kapitalni transferi od Inozemnih Vlada	238	444.406	459.620	201.974	15.214	103,4%
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	4.374.000	3.096.200	1.839.518		
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	0	0	0	0	0,0%
42	733100	Donacije	241	7.000	7.100	16.796	100	101,4%
43		R A S H O D I (44+47+48+58+67+75+80)	242	9.946.144	9.905.044	8.403.645	-41.100	99,6%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	2.409.992	2.399.250	2.349.426	-10.742	99,6%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	1.991.162	2.003.515	1.927.070	12.353	100,6%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	418.830	395.735	422.356	-23.095	94,5%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	210.000	210.369	202.343	369	100,2%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	1.854.500	1.814.678	1.448.959	-39.822	97,9%
49	613100	Putni troškovi	248	13.500	15.249	7.901	1.749	113,0%
50	613200	Izdaci za energiju	249	35.000	36.051	36.926	1.051	103,0%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	955.600	912.391	599.632	-43.209	95,5%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	100.000	104.631	119.315	4.631	104,6%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	38.000	34.166	35.887	-3.834	89,9%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	0	0	0	0	0,0%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	124.500	125.209	108.578	709	100,6%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	8.000	6.952	9.249	-1.048	86,9%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	579.900	580.029	531.471	129	100,0%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	4.731.508	4.808.105	4.141.461	76.597	101,6%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	1.465.174	1.453.287	1.273.145	-11.887	99,2%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	695.000	713.328	821.689	18.328	102,6%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	1.736.000	1.795.900	1.227.934	59.900	103,5%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	819.334	830.400	807.800	11.066	101,4%
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	0	0	0	0	0,0%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	0,0%
65	614700	Tekući transferi u Inozemstvo	264	0	0	0	0	0,0%
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	16.000	15.190	10.893	-810	94,9%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	662.665	617.658	225.323	-45.007	93,2%
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	0	0	0	0	0,0%

69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	0	0	0	0	0,0%
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	662.665	617.658	225.323	-45.007	93,2%
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	0	0	0	0	0,0%
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	0	0	0	0	0,0%
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	0,0%
74	615700	Kapitalni transferi u Inozemstvo	273	0	0	0	0	0,0%
75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	53.588	54.984	36.133	1.396	102,6%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	0	0	0	0	0,0%
77	616200	Izdaci za Inozemne kamate	276	3.192	3.192	3.498	0	100,0%
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	50.396	51.792	32.635	1.396	102,8%
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	0	0	0	0	0,0%
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	23.891				
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	5.164.856	3.316.220	2.781.377	-1.848.636	64,2%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281				0	0,0%
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	550.000	276.816	1.787.708	-273.184	50,3%
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	550.000	276.816	1.787.708	-273.184	50,3%
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	0,0%
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	0,0%
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	5.392.926	5.384.807	4.834.956	-8.119	99,8%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	18.120	18.120	41.579	0	100,0%
89	821200	Nabavka građevina	288	1.534.821	1.529.193	1.723.506	-5.628	99,6%
90	821300	Nabavka opreme	289	59.000	64.061	55.615	5.061	108,6%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	0,0%
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	0	0	0	0	0,0%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	3.780.985	3.773.433	3.014.256	-7.552	99,8%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	4.842.926	5.107.991	3.047.248	265.065	105,5%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE)= UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	321.930	-1.791.771	-265.871	-2.113.701	-556,6%
96		TRANSAKCIJE U FINACIJSKOJ IMOVINI	295				0	0,0%

97		PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	0,0%
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297	0	0	0	0	0,0%
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	0,0%
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299	0	0	0	0	0,0%
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300	0	0	0	0	0,0%
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	0,0%
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	0,0%
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u Inozemnstvo	303	0	0	0	0	0,0%
105	822000	IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	0	0	0,0%
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	0,0%
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim	306	0	0	0	0	0,0%
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	0	0	0	0	0,0%
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0	0	0,0%
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	0,0%
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	0	0	0	0	0,0%
112	822700	Pozajmljivanje u Inozemnstvo	311	0	0	0	0	0,0%
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANCIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	0	0	0,0%
114		TRANSAKCIJE U FINANCIJSKIM OBAVEZAMA	313				0	0,0%
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	2.000.000	0	0,0%
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	0	0	0,0%
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316	0	0	0	0	0,0%
118	814200	Primici od Inozemnog zaduživanja	317	0	0	0	0	0,0%
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	0	0	0	0	0,0%
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	2.000.000	0	0,0%

121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320	0	0	0	0	0,0%
122	815200	Primici od inozemnog zaduživanja	321	0	0	0	0	0,0%
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	0	0	2.000.000	0	0,0%
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	321.930	321.930	640.967	0	100,0%
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324	0	0	0	0	0,0%
126	823200	Vanjske otplate	325	36.216	36.216	36.579	0	100,0%
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326	285.714	285.714	604.388	0	100,0%
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	0	0	0	0	0,0%
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328	0	0	0	0	0,0%
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	0,0%
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 minus 124)	330	-321.930	-321.930	1.359.033	0	100,0%
132		UKUPAN FINACIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	0	-2.113.701	1.093.162	-2.113.701	0,0%
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	15.661.000	15.611.784	13.879.569	-49.216	99,7%
134	01	Opšte javne usluge (135+.....+142)	333	5.692.066	5.484.425	5.302.865	-207.641	96,4%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finacijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	0	0	0	0	0,0%
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	0	0	0	0	0,0%
137	013	Opće usluge	336	0	0	0	0	0,0%
138	014	Osnovno istraživanje	337	0	0	0	0	0,0%
139	015	liR Opće javne usluge	338	4.374.978	4.171.353	4.129.323	-203.625	95,3%
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	192.500	173.159	156.076	-19.341	90,0%
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	64.588	54.987	37.338	-9.601	85,1%
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	1.060.000	1.084.926	980.128	24.926	102,4%
143	02	Obrana(143+.....+147)	342	129.500	189.163	203.318	59.663	146,1%
144	021	Vojna obrana	343	0	0	0	0	0,0%
145	022	Civilna obrana	344	0	0	0	0	0,0%
146	023	Inozemna vojna pomoć	345	0	0	0	0	0,0%
147	024	liR obrana	346	0	0	0	0	0,0%
148	025	obrana n. k.	347	129.500	189.163	203.318	59.663	146,1%
149	03	Javni red i sigurnos t(150+.....+155)	348	171.000	187.772	185.269	16.772	109,8%
150	031	Policijske usluge	349	0	0	0	0	0,0%
151	032	Usluge protupožarne zaštite	350	171.000	184.772	185.269	13.772	108,1%

152	033	Sudovi	351	0	0	0	0	0,0%
153	034	Zatvori	352	0	0	0	0	0,0%
154	035	liR Javni red i sigurnost	353	0	3.000	0	3.000	0,0%
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	0	0	0	0	0,0%
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	4.094.996	3.394.011	3.127.931	-700.985	82,9%
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	0	0	0	0	0,0%
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	0	23.900	128.694	23.900	0,0%
159	043	Gorivo i energija	358	0	0	0	0	0,0%
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	0	0	0	0	0,0%
161	045	Transport	360	3.001.985	2.931.778	2.775.930	-70.207	97,7%
162	046	Komunikacije	361	0	0	0	0	0,0%
163	047	Ostale industrije	362	0	0	0	0	0,0%
164	048	liR Ekonomski poslovi	363	0	0	0	0	0,0%
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	1.093.011	438.333	223.307	-654.678	40,1%
166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	1.245.000	1.358.543	643.015	113.543	109,1%
167	051	Upravljanje otpadom	366	740.000	663.098	390.216	-76.902	89,6%
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	405.000	547.947	118.674	142.947	135,3%
169	053	Smanjenje zagađenosti	368	0	17.988	28.695	17.988	0,0%
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	100.000	129.510	105.430	29.510	129,5%
171	055	liR Zaštita životne sredine	370	0	0	0	0	0,0%
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	0	0	0	0	0,0%
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	1.331.930	1.190.251	1.527.843	-141.679	89,4%
174	061	Stambeni razvoj	373	0	0	7.020	0	0,0%
175	062	Razvoj zajednice	374	0	0	0	0	0,0%
176	063	Vodosnabdijevanje	375	901.930	405.227	1.094.634	-496.703	44,9%
177	064	Ulična rasvjeta	376	430.000	785.024	426.189	355.024	182,6%
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	0,0%
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	0	0	0	0	0,0%
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	24.000	3.616	37.250	-20.384	15,1%
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	0	0	250	0	0,0%
182	072	Vanbolničke usluge	381	24.000	1.066	36.000	-22.934	4,4%
183	073	Bolničke usluge	382	0	0	0	0	0,0%
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	0	0	0	0	0,0%
185	075	liR Zdravstvo	384	0	0	0	0	0,0%

186	076	Zdravstvo n. k.	385	0	2.550	1.000	2.550	0,0%
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	634.334	844.538	737.387	210.204	133,1%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	280.000	363.321	354.859	83.321	129,8%
189	082	Usluge kulture	388	265.000	1.000	31.400	-264.000	0,4%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	89.334	344.969	228.151	255.635	386,2%
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	0	135.248	122.977	135.248	0,0%
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391	0	0	0	0	0,0%
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	0	0	0	0	0,0%
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	2.298.174	2.596.178	1.782.945	298.004	113,0%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	980.174	1.282.055	905.566	301.881	130,8%
196	092	Srednje obrazovanje	395	70.000	72.366	5.095	2.366	103,4%
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396	0	0	0	0	0,0%
198	094	Visoko obrazovanje	397	0	500	800	500	0,0%
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398	20.000	2.000	19.000	-18.000	10,0%
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	1.228.000	1.237.257	847.664	9.257	100,8%
201	097	liR Obrazovanje	400	0	0	0	0	0,0%
202	098	Obrazovanje n. k.	401	0	2.000	4.820	2.000	0,0%
203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402	40.000	363.287	331.746	323.287	908,2%
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	0	138.808	162.947	138.808	0,0%
205	102	Starost	404	0	0	0	0	0,0%
206	103	Nasljednici	405	0	0	0	0	0,0%
207	104	Porodica i djeca	406	0	159.309	121.251	159.309	0,0%
208	105	Nezaposlenost	407	0	0	0	0	0,0%
209	106	Stanovanje	408	0	0	10.000	0	0,0%
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	0	24.970	0	24.970	0,0%
211	108	liR Socijalna zaštita	410	0	0	0	0	0,0%
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	40.000	40.200	37.548	200	100,5%

U Grudama, Certificirani računovođa Ružica Marić CR-7577/5

Dana 27.02.2025. Broj dozvole: CR-7577/5

Rukovoditelj Ljubo Grizelj

M.P.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo financija ŽZH
Nadležno ministarstvo

Općina Grude
Potrošačka jedinica - glava

Grude
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS

4272083040003

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci: ☐

Konsolidovani obrasci: ☐

BILANS STANJA
na dan 31.12.2024. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	581.673	684.115	85,03
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	522.936	618.352	84,57
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	58.737	65.763	89,32
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006			
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009			
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	29.439.956	24.748.218	118,96
12	011000	Stalna sredstva	011	35.384.001	29.932.846	118,21
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	5.981.245	5.221.828	114,54
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	29.402.756	24.711.018	118,99
15	020000	Dugoročni plasmani	014	37.200	37.200	100,00
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016	37.200	37.200	100,00
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	30.021.629	25.432.333	118,05

* 1 0 3 4 6 3 5 6 9 7 2 0 4 *

Kontrolni broj: 1034635697204

str. 1 od 2

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	7.211.705	4.149.420	173,80
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	5.666.109	3.506.856	161,57
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025			
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	189.277	182.105	103,94
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027	248.724	229.740	108,26
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	1.107.595	230.719	480,06
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	6.462.603	6.797.986	95,07
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	6.454.481	6.776.655	95,25
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031	8.122	21.331	38,08
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	16.347.321	14.484.927	112,86
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	22.940.153	17.908.031	128,10
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	37.200	37.200	100,00
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037			
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038	6.630.032	3.460.304	191,60
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	30.021.629	25.432.333	118,05

Grude, 25.02.2025.

Mjesto i datum

MARIĆ (DANICA) RUŽICA

Certifikovani računovođa

Ljubo Grizelj

Rukovodilac

CR-7577/5

Broj dozvole

M.P.

039/660-919

Kontakt

Kontrolni broj: 1034635697204

str. 2 od 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo financija ŽZH
Nadležno ministarstvo

Općina Grude
Potrošačka jedinica - glava

Grude
Sjedište potrošačke jedinice

4272083040003 *
Identifikacioni broj
84.11
Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti
0
Organizacioni broj
0
Operativni broj
0
Funkcionalni kod
0
Fond
Pojedinačni obrasci: ☐
Konsolidovani obrasci: ☐

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
Period izvještavanja od 1.1.2024. do 31.12.2024. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2	3	4	
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	13.221.263
2	710000	Prihodi od poreza	451	6.065.958
3	720000	Neporezni prihodi	452	3.186.355
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	413.130
5	740000	Kapitalni transferi	454	3.555.820
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	0
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	276.816
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	276.816
9		Finansiranje (10+11+12)	458	
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	13.498.079
14		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	9.238.602
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	2.323.661
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	192.954
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	1.630.513
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	4.559.026
20	615000	Kapitalni transferi	468	477.312
21	616000	Izdaci za kamate	469	55.136
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	4.043.138
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	4.043.138
24		Finansiranje (25+26)	472	311.755
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	0
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	311.755
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	13.593.495
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	-95.416
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	618.352
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	522.936

Grude, 25.02.2025.
Mjesto i datum

MARIĆ (DANICA) RUŽICA
Certifikovani računovođa

Ljubo Grizelj
Rukovodilac

CR-7577/5
Broj licence

M.P.

039/660-919
Kontakt

Općina Grude
Fra Gabre Grubišića 4
88340 Grude

Datum: 11.08.2025. godine
Broj: 02-14-1470-1/25

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Općine Grude** za 2024. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima Općine Grude, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv Općine Grude i koje je pokrenula Općina Grude i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnjenja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u Općini Grude za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

Općinski načelnik
Ljubo Grizelj

